APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XIII, NR. 136
aprilie 2011
http://apostolul.cnrv.ro

Dosariada – un inutil război al nervilor

Îngropați în dosare. Cam așa i-am găsit pe cei de la Sindicatul din Învățământ Neamț, în timpul unei vizite recente. „Ce se întîmplă?", am întrebat, răspunsul scurt fiind "luptăm pentru drepturile pe care le avem deja cîștigate prin lege". Adevărat, s-a ajuns ca sindicaliștii să cunoască o singură modalitate de protest: chemarea în instanță a instituțiilor statului. Grevele, mitingurile, pichetările, toate i-au lăsat indiferenți pe cei care ne conduc. I-am cerut domnului Gabriel Ploscă să ne explice pentru ce sînt aceste teancuri de dosare, care făceau, practic, foarte dificil accesul în sediul sindicatului: ***„Se muncește pe rupte pentru a definitiva dosarele care urmează să fie înaintate instanțelor de judecată*** - ne-a răspuns președintele sindicatului. ***Cerem ca reîncadrarea să se facă cu elementele din legea 221 pentru care noi avem deja hotărîri irevocabile, și anume coeficientul l să fie 400 de lei și nu 299, așa cum se încearcă și s-a făcut reîncadrarea. Avem dificultăți pentru că nu toate dosarele vin în ordine și trebuie să intervenim, să cerem alte documente corecte, și să le punem în ordine, așa cum cere instanța. E o activitate intensă, dar nu ne plîngem. Asigurăm colegii că toate dosarele vor ajunge în instanță, ca să ne recîștigăm drepturi".*** Cu alte cuvinte, e vorba de bani, dar de bani pe care guvernanții i-au garantat. Ei au votat, ei au dat aceste drepturi, ele nu au fost cerute de dascăli. Au mințit, după care nici măcar nu au fost în stare să anuleze legile prin care mințeau cadrele didactice. Pare alambicat, dar e simplu: lunar, din buzunarele fiecărui dascăl lipsesc cîteva sute de lei... cel puțin. ***„Guvernul a venit, prin asumare, și a spus așa: din 2011, salarizarea celor din sistemul bugetar se va face în felul următor - avem legea cadru, 284 din 2010, și în fiecare an venim cu o lege de completare. Acum e legea 285, pe care trebuie să se scrie în carnetul de muncă reîncadrarea. Această reîncadrare s-a făcut cu întîrziere, pentru că nu erau normele de aplicare. Cînd au venit aceste reîncadrări nu s-a mai ținut cont de legea 221. Coeficientul, spun ei, e 299, și nu 400, așa cum am cîștigat noi și în instanță. Cînd s-a făcut reîncadrarea, oamenii au făcut contestații. Directorul a respins contestația, iar noi ajungem, din nou, în instanță"***, a încercat Gabriel Ploscă să descîlcească aceste ițe. Destul de greu.

Pentru că e vorba de mii și mii de dosare: ***„Avem acțiuni în instanță pe suta de euro, pe navetă. Mai avem cîteva la Curtea de Apel, pe 221, dar puține. La un moment dat, apar situații hilare. E o luptă surdă între organizațiile sindicale și minister, care, prin intermediul inspectoratului școlar trimite fel și fel de indicații prețioase unităților școlare. Spre exemplu, să trimită instanțelor întîmpinări în cauzele în care ne judecăm. Și s-a întîmplat ca școlile să trimit întîmpinări și pentru cauzele pentru care nu au fost încă citați. Fiind atît de multe procese, nu se mai știe exact ce număr de dosar e cel pe 221, care e cel pe reîncadrare. Atunci ei dau drumul la întîmpinări, deși nu au fost chemați ca parte în proces. Din păcate, singura soluție pentru a ne cîștiga drepturile prevăzute de lege e aceasta a instanțelor. Repet, noi nu cerem nimic ilegal. Ne pregătim să ne adresăm instanțelor internaționale, pentru a cîștiga ceea ce ni se cuvine, de fapt"***, a conchis Gabriel Ploscă. E trist, dar e bine că mai există această soluție, a instanțelor. Dacă toate celelalte acțiuni nu au avut succes, ne era teamă că ne rămîne un singur lucru: să ridicăm din umeri. Așa că i-am lăsat pe sindicaliști să se descurce între tonele de dosare. Dar, la plecare, am observat un lucru: erau plini de încredere, știau că, într-un final, vor avea cîștig de cauză. La Piatra, la Bacău, la București... la Haga. Dar dascălii își vor primi drepturile.

Marius GHEGHICI

CENTENAR
Emil Cioran

8 aprilie 1911 - Rășinari - 26 aprilie 1995 - Paris

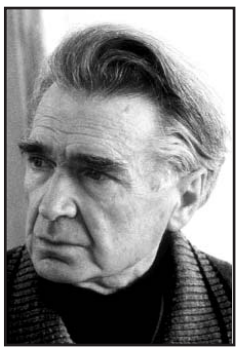

„Emil Cioran are dreptul să vorbească despre disperare, căci a întîlnit lumile împăcate ale gîndului. Are dreptul să vorbească despre barbarie, pentru că s-a supus disciplinelor și muncii. Are însă mai ales dreptul să vorbească împotriva cărților și a cumințeniei lor, pentru că și-a dat cîțiva ani de tinerețe spre a trăi numai printre cărți și numai printre lucruri cuminți".

Constantin NOICA

Scurtă confesiune

N-am poftă să scriu decît într-o stare explozivă, cînd mă cuprinde febra sau încrîncenarea, cînd stupoarea mi se preschimbă-n frenezie, într-un climat de răfuială în care invectivele țin loc de palme și lovituri. De obicei începe așa: un freamăt ușor care treptat se întețește, ca după o insultă pe care-ai încasat-o fără să răspunzi.Exprimarea e totuna cu o ripostă amînată sau cu o agresiune lăsată pentru mai tîrziu: scriu ca să nu trec la fapte, scriu ca să evit o criză. Exprimarea înseamnă ușurare, revanșă indirectă a celui ce nu poate mistui o umilință și care se revoltă *în vorbe* contra semenilor și contra lui însuși. Indignarea nu e atît o pornire morală, cît literară: ea este chiar resortul inspirației. Înțelepciunea? - dimpotrivă: înțeleptul din noi ne sleiește orice avînt, el este sabotorul care ne dezumflă și paralizează, cel care stă cu ochii pe nebunul din noi, pentru a-l potoli și compromite, pentru a-l dezonora. Inspirația? - Un brusc dezechilibru, o nespusă voluptate de a te afirma ori nimic. N-am scris nici măcar un rînd la temperatura mea normală.

A scrie este o provocare, o perspectivă ce falsifică în avantajul nostru realitatea, așezîndune *mai presus* de ceea ce este și de ceea ce ni se pare a fi. A-l concura pe Dumnezeu, ba chiar a-l întrece, doar prin puterea limbajului - iată performanța scriitorului, specimen ambiguu, sfîșiat și vanitos, care, smuls din condiția lui naturală, s-a dedat unui splendid delir, mereu derutant, odios uneori. Nimic nu e mai jalnic decît cuvîntul, și totuși doar prin el ajungi la acele senzații de fericire, la jubilația ultimă în care ești cu desăvîrșire singur, eliberat de orice sentiment de apăsare. Absolutul atins prin cuvînt, prin însuși simbolul fragilității! Îl poți de asemeni atinge, ciudat, prin ironie, cu condiția ca aceasta, ducîndu-și pînă la capăt opera de demolare, să-ți dea cutremurarea unui zeu de-a-ndoaselea. Cuvintele ca agenți ai unui extaz răsturnat... Tot ce este cu-adevărat intens ține de paradis și de infern, cu diferența că pe primul putem doar să-l intuim, în vreme ce pe-al doilea ni-e dat să-l percepem, mai mult chiar, să-l *simțim*. Există apoi un avantaj mai remarcabil încă, și care este monopolul scriitorului: prin scris se descotorosește de primejdiile ce-l pasc. Fără darul de-a mîzgăli hîrtia, mă-ntreb ce s-ar fi întîmplat cu mine. A scrie înseamnă a scăpa de remușcări și de resentimente, înseamnă a-ți vomita secretele. Scriitorul e un nebun ce folosește în scopuri curative aceste ficțiuni care sînt cuvintele. Cîte angoase, cîte crize sinistre n-am depășit grație acestor leacuri imateriale!

Scrisul este un viciu de care te poți lehămeți. Adevărul este că scriu din ce în ce mai puțin și voi sfîrși, desigur, prin a nu mai scrie deloc, prin a nu mai găsi nici un farmec acestei lupte cu ceilalți și cu mine însumi.

Emil CIORAN
(Exerciții de admirație)

REVISTA „ASACHI"
130 DE ANI DE LA APARIȚIE

Luna aceasta, mai precis în ziua de 10 aprilie 2011, s-au împlinit 130 de ani de la apariția primului număr al unei reviste ce a purtat numele cărturarului de care se leagă multe înfăptuiri ale începuturilor școlii românești, și nu numai, dar și înființarea primei fabrici de hîrtie la Piatra-Neamț, cunoscută și sub numele de „Moara lui Asachi".

Revista „Asachi", subintitulată „științifică literară" redactată și editată, lunar, la Piatra-Neamț, pînă la data de 10. 02. 1885 (cu întreruperi în aprilie și decembrie 1882, aprilie și iulie-octombrie 1883, octombrie-decembrie 1884 și ianuarie 1885), la fel ca Societatea Literară și Științifică omonimă, a luat naștere din inițiativa unui grup de intelectuali precum: dr. D. Cantimir, I. Negre, Vict. Dogariu, L. Radu și V. C. Bușureanu ce au alcătuit primul „Comitet de redacție" căruia, de la nr. 2, i s-a alăturat Calistrat Hogaș, ce a publicat versuri, articole de critică și însemnări de călătorie. Au mai colaborat Gr. N. Lazu, G. I. Lazariu, I. P. Eșanu, Gh. Boteanu, T. I. Crivăț, V. D. Costinescu și A. Dimitrescu, Gr. I. Alexandrescu ș. a. În primul număr al revistei, pe p. 1, pe care o reproducem alăturat, se poate citi: *„Unul din cele mai întîi scopuri ale Societății «Asachi» a fost și acela de a da la lumină, prin publicarea unei reviste științifice literare, lucrările ei (...) voim însă a servi societatea din care facem parte cu cunoștințele noastre; voim ca și în provincie să formăm un cerc, care să-și deie puțină osteneală la lucru pe calea științifică literară".* Din paginile revistei se poate constata că societatea și revista de la Piatra-Neamț aveau ca obiective răspîndirea cunoștințelor științifice în rîndul tineretului, studierea urmelor arheologice, tradițiile folclorice și etnografice, monumentele de arhitectură, bogățiile naturale etc.

În decembrie 1991, la 110 ani de la ieșirea primului număr, a apărut seria a II-a a Revistei „Asachi", din inițiativa unui grup de intelectuali, condus de prof. Gheorghe Bunghez, la acea vreme director al S. A. Bibliopolis-Petrodava, care a grupat, în comitetul director, pe intelectualii: Aurica Ropcean, Ion Alistar, iar în colegiul redacțional pe: Marcel Drăgotescu – redactor coordonator, Constantin Cucu – secretar de redacție. Pe parcurs, acestora li s-au adugat, în diferite perioade: Ion Băra, Paul Findrihan, Leonard Rotaru, Adrian-Șerban Dobrin, Emilian-Mihai Mancaș, Nicolae Popa, Constantin Prangati și Lucian Strochi, Ioan Amironoaei, Constantin-Horia Alupului-Rus, Viorel Crăciun, Monica Cristea, Mihai Stere Derdena, Gheorghe Țigău ș. a., grafica fiind semnată de Cristian Petrescu. De la primul

Constantin TOMȘA
(Continuare în pag. 7)

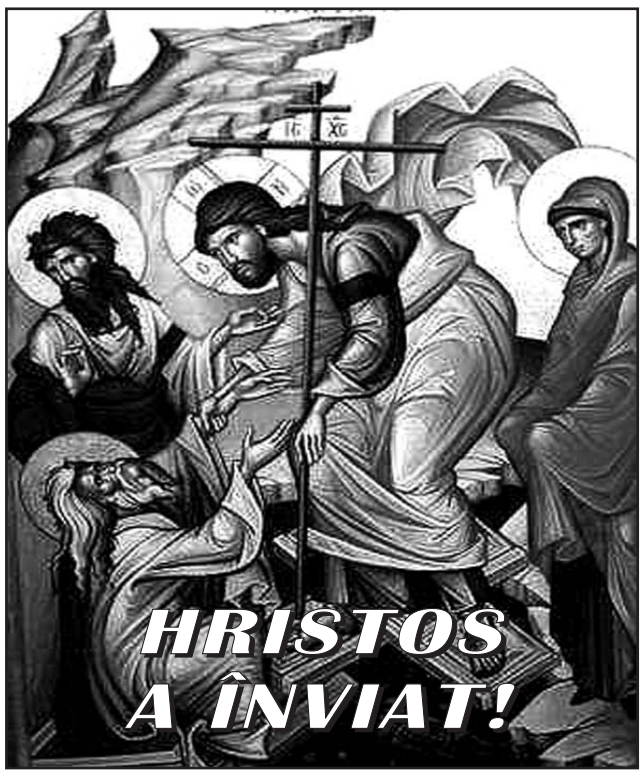

Dumnezeu să binecuvînteze profesorii

Interviu cu preot profesor Cojan Dan Ovidiu, directorul Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena" din Piatra Neamț

- Ce noutăți ne comunicați cu privire la statutul Seminarului Teologic pe care-l păstoriți, pentru anul școlar viitor?

Preot Cojan Dan Ovidiu: - Ca și pînă în acest an școlar, și pentru cel 2011-2012, unitatea noastră de învățămînt teologic va avea statutul de unitate de învățămînt înscrisă în rețeaua Inspectoratului Școlar Județean Neamț, bucurîndu-se de personalitatea juridică obținută prin O.M.E.C. nr. 3994/24.06.2002. Cît privește cifra de școlarizare pentru clasa a IX-a, Consiliul de administrație a propus un număr de 30 locuri, în conformitate cu O.M.E.C.T.S. nr. 5618/11.11.2010

- Știm că încadrarea cu personal didactic ,,mirean", pentru obiectele de cultură generală, are la liceul dumneavoastră un specific aparte, că e nevoie de binecuvîntarea Mitropoliei Moldovei și Bucovinei...

C.O.: - Statutul cadrelor didactice laice din școlile de teologie este reglementat tot printr-un Ordin al Ministerului Educației, în sensul că trebuie să se solicite avizul (binecuvîntarea) cultului, pe baza unei recomandări prealabile din partea preotului de a cărui parohie aparține solicitantul, recomandare care să facă dovada calităților moral-religioase. În legătură cu disciplinele de cultură generală pe care acești profesori le predau, poate fi spus faptul că ponderea lor este în proporție de 60% din planul de învățămînt, iar necesitatea predării în cadrul procesului educativ este deosebit de importantă, atîta timp cît Seminarele au statutul de licee ca și celelalte, doar că sînt cu profil vocațional. De aceea, absolvirea lor se face prin examen de bacalaureat, unitar cu celelalte licee.

A consemnat Dumitrița VASILCA
(Continuare în pag. 7)

ULTIMA ORĂ LA ROMAN

„Roman Vodă”, ECO...

La puțină vreme după lansarea în programul ECO-ȘCOALA, Colegiul Național „Roman Vodă” o ține tot într-un șir de acțiuni menite să ofere elevilor oportunitatea de a investiga, de a identifica probleme de mediu și de a lua decizii, conștientizînd, astfel, faptul că natura reprezintă o sursă incontestabilă de sănătate și frumusețe. În acest context, luna martie a fost plină de activități specifice, tenta ECO a acestora avînd, peste toate, scopul de a-i sensibiliza pe cei din jur, de la romanvodiști și pînă la membrii comunității locale, asupra problemele de mediu existente la această oră - probleme care, din păcate, nu au granițe și care necesită soluții urgente de rezolvare.

Din calendarul lui Mărțișor se pot remarca acțiunile scoase la rampă cu ocazia unei expoziții de ecomărțișoare, protagoniști fiind elevii clasei a V-a B de la Colegiul Național „Roman Vodă”, sub îndrumarea diriginteului lor, prof. Beatrice Lăpușneanu, care au realizat mărțișoare din materiale reciclabile, același grup de elevi sub îndrumarea aceleiași profesoare fiind și „vedeta” de la ECO-fashion, acțiune în cadrul căreia copiii au organizat o paradă a modei cu costume realizate din materiale reciclabile.

Pe aceeași agendă se înscrie și acțiunea sub genericul „Să iubim și să ocrotim mediul înconjurător” la care și-au dat concursul liceenii Teodora Ancuța, Bianca Bălăiță, Andra Dobjenschi, Ana Maria Dominte, Viviana Slabu și Dana Tătaru care, sub îndrumarea prof. Aurica Enescu au dedicat această acțiune „Zilei Pămîntului”, parteneri fiindu-le colegii lor de la gimnaziu, respectiv cei care învață în clasele a II-a și a III-a la „Roman Vodă”. Iar cum Planeta Pămînt fără apă nu poate fi nicicum de imaginat, nici liceenii din clasa a XI-a A nu s-au lăsat așteptați, aceștia punctînd în calendarul acestui șir de acțiuni o manifestare dedicată „Zilei mondiale a apei”, sub îndrumarea profesorilor Cristina Gheorghiță și Aglăița Bontaș. În urma concursului dedicat elementului vital al planetei cîștigători s-au dovedit echipajul clasei a IX-a I, urmat de cel de la a IX-a A, respectiv concurenții clasei a IX-a H, însă, dincolo de premii și de diplome, toți cei implicați în toate aceste activități de la „Roman Vodă” au cîștigat prin faptul că, astfel, contribuie din plin la sensibilizarea tuturor privind problemele ecologice cu care ne confruntăm cu toții...

Chimia, aurul și romașcanii

Am parafrazat în titlu numele unui celebru film românesc pentru a sublinia performanțele deosebite obținute de elevii din zona Romanului la faza națională a olimpiadei de chimie, care s-au întors acasă cu mențiuni și premii ca niciodată.

Performerele cele mai galonate ale ediției 2011 au fost Mara Ieșanu, de la Colegiul Național "Roman-Vodă", și Mihaela Țărnă, de la Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri" din Săbăoani, ambele calificate în vederea selecționării pentru lotul lărgit al României pentru olimpiada internațională de chimie. De aici s-a născut și o rivalitate frumoasă între școala etalon a învățămîntului liceal romașcan și liceul cu nume de poet din Săbăoani care, după ce au făcut lumea din toată țara să vorbească despre premianți și despre dascălii care i-au pregătit, au... lovit din nou la concursuri deloc de neglijat, atît la nivel regional, cît și la nivel național.

O „rivalitate” aducătoare de performanțe...

Nume de-acum respectate în concursurile dedicate acestei discipline s-au remarcat la faza națională a celei de-a VII-a ediții a concursului ChimXpert, toți elevii care au făcut parte din lotul județului Neamț întorcîndu-se acasă cu premii. De menționat, aici, sînt elevii profesoarelor Anișoara Scîrlat și Mihaela Mîrze, de la Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri" Săbăoani, care au obținut premiul I, respectiv Otilia Ciobanu (clasa a VIII-a), Victor Robu (clasa a IX-a) și Mihaela Țărnă (clasa a X-a), apoi un premiu II obținut de Andrei Cobzaru (clasa a VIII), tot din Săbăoani, Victor Robu și Mihaela Țărnă obținînd aici și premii de excelență. Din tabăra romanvodiștilor a punctat la ChimXpert Bianca Dombici (clasa a X-a, prof. Aurica Enescu) care a obținut premiul III în condițiile în care marea favorită, Mara Ieșanu (profesor Crenguța Radu), a lipsit motivat fiind în pregătire cu lotul național pentru olimpiada internațională de chimie.

MARA IEȘANU „abonata” concursurilor de chimie

N-a trecut însă mult pînă cînd galonata romanvodistă a... bătut tot ce i-a ieșit în cale, obținînd un Premiu de excelență pentru punctajul maxim reușit în întrecerea elevilor de clasa a X-a la la cea de-a treia ediție a concursului “Magda Petrovanu”, organizat de Facultatea de Chimie din cadrul Universității “Alexandru Ioan Cuza” din Iași, acolo unde nemțenii au reușit să aducă acasă nu mai puțin de 9 premii I, 28 premii II, 20 de premii III și 41 mențiuni, fiind devansați doar de elevii județului gazdă. Și de această dată romanvodiștii, alături de “rivalii” lor de la Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri" Săbăoani, au ținut capul de afiș al festivităților de premiere, performanțele obținute fiind cu atît mai valoroase cu cît la ediția din acest an a concursului “Magda Petrovanu” au fost înscriși în concurs 1.333 de elevi, reprezentînd județele Bacău, Botoșani, Covasna, Dîmbovița, Galați, Iași, Suceava, Vaslui, Vrancea și Neamț.

„Cangurul” din raft...

Mălina Pălăncianu, elevă la Colegiul Național „Roman Vodă”, nu este un copil „de bani gata”, ba, spre deosebire de țîncii mofturoși de la școala unde învață, mai este și tare timidă, fapt ce, la prima vedere, ai spune că ar putea-o încurca la o adică. Doar că, dincolo de aceste „dezavantaje”, zîna cu nume de floare primăvăratecă vine să infirme mitul despre copiii care nu mai citesc în ziua de astăzi, Mălina dovedindu-se, recent, cea mai bună dintre țîncii de o seamă cu ea, prin locul întîi obținut în finala concursului "Poveștile Cangurului" care a avut loc la Liceul Bilingv „Miguel de Cervantes” din București, finală care, a reunit cei mai buni elevi din clasele V-XII din toată țara.

Țin să adaug faptul că Mălina i-a surclasat pe ceilalți concurenți obținînd punctajul maxim după un concurs deloc ușor în cadrul căruia a trebuit să răspundă, în doar 60 de minute, la 40 de întrebări (din 50 propuse) formulate pe baza unui text literar la prima vedere, de aproximativ 20 de pagini. După o astfel de izbîndă, în bunul ei simț și cu timiditatea care o face chiar să roșească atunci cînd vorbește despre „Poveștile Cangurului”, micuța romanvodistă spune doar că citește mult, că merge la bibliotecă unde se simte „cel mai bine”, iar, în loc de încheiere, nu uită să spună că fără Paul Alexandru, proful ei de limba română care i-a fost “sponsor” pentru finala de la București, truda ei sfîrșea, cel puțin deocamdată, prin a fi o muncă doar plină de speranță și de bucuria lecturii.

Pentru aceasta, pentru toate poveștile ei de izbîndă, ***Mălina Pălăncianu*** va pleca în vacanța de vară într-o tabără de o săptămînă într-o țară europeană și dacă stau să mă gîndesc cît a costat-o această recompensă mai, mai că-mi vine să mă revolt cînd știu cum “clonele” celebrului domn Goe, hălăduiesc prin lumea întreagă, după care sentorc acasă cel mai adesea săraci de poveștile pe care niciodată nu-s în stare să le poarte cu ei...

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Performanța, precum o brățară de aur...

În buna tradiție cu care ne-au obișnuit în ultimii ani, elevii de la Colegiul Tehnic “Danubiana” Roman au reușit și în 2011 să onoreze blazonul acestei școli unice ca profil în zona Romanului.

Elevii care au demonstrat la etapa județeană a olimpiadelor școlare din acest an că meseria este brățară de aur și că reușitele lor sînt la fel de valoroase chiar dacă disciplinele de concurs presupun abilități care nu se cer nici la matematică și nici la filozofie sînt: ***Otilia Valentina Oprea***, meseria de ospătar (chelner) – vînzător, ***Simona Cristina Avădăni***, textile pielărie, ***Iuliana Mihoc***, brutari-patiseri, și ***Cătălina Ciobanu***, tehnicieni industria alimentară, ultima fiind și “veterana” grupului de olimpici de la Colegiul Tehnic "Danubiana"...

Dincolo de talentul si de dorința elevilor de a păstra la un nivel respectabil ștacheta performanțelor de la această instituție etalon, rezultatele remarcabile obținute aici se datorează în mare parte unui colectiv de cadre didactice dornice mereu să-și vadă ucenicii pe podium, în frunte cu directorul unității, ***prof. Cristina Avădăni***. Dintre cei care au făcut posibile performanțele ultimilor ani pot fi citați și ***prof. Luminița Pandelea***, ***prof. Tudorița Scorțanu***, ***Mintenica Butnaru – maistru instructor***, ***profesoara Lămîița Iliescu***, ***Simona Aldea***, maistru, ***Lăcrămioara Costache***, profesorii ***Ana Hăisan, Mariana Vacaru, Daniela Cobuz*** și ***Genoveva Bordeianu***, lista putînd continua cu alte nume precum ***Eva Netedu, Doina Ungureanu*** sau ***Marcela Homiceanu***.

Iuliana MIHOC

De remarcat este faptul că înafara celor patru fete de aur care reprezintă în acest an județul Neamț la olimpiada pe țară, la aceste profile, de la Colegiul Tehnic "Danubiana" au mai obținut premii la concursul județean ***Iacob Alexandra***, locul III la electronică și automatizări, ***Dragoș Mîrț***, locul II, ***Cătălin Moroșanu***, locul III, și ***Ionela Balint***, mențiune la industrie textilă și pielărie, ***Petronela Mihaela Timofte***, loc II, ***Oana Maria Lungoaia***, ***Mariana Simon*** și ***Andreea Gabriela Scripcariu***, locul III, ***Ana Maria Andrei***, respectiv ***Daniela Dîscă***, care au obținut mențiuni la profilul industrie alimentară.

Otilia Valentina OPREA

Pagină realizată de A. OPRIȘ

ŞCOALA NEMŢEANĂ, LA ZI

„Made for Europe”

Este numele concursului național găzduit, în premieră, anul acesta, de Piatra Neamț. „Meritul nostru de a fi gazdă se datorează competiției anterioare, unde elevii din Neamț au obținut locul 1 pe țară. Regula e simplă: cine e pe primul loc devine gazdă în următorul an. Ne bucurăm că și anul acesta elevii din Neamț au prezentat lucrări valoroase. Acum avem 9 lucrări selectate, pe lîngă alte 92 de lucrări, a tot atîtor elevi din țară. Sperăm să avem rezultate bune. După pregătirile de la Grupul școlar Economic, lucrările venite, va fi un concurs puternic. Trofeul are o simbolistică aparte. E o ramură, un copăcel care a prins rădăcini în proiectele de la Neamț. An de an, mai multe școli din județ accesează proiecte. Comisia națională e formată din 30 de inspectori, fiind condusă de directorul MECTS - Liliana Preoteasa", ne-a precizat Maria Ghiniță, inspector de specialitate.

Salarii decente... doar prin proiecte

3400 de lei lunar vor primi următorii profesori nemțeni, care au fost selectați în cadrul unui proiect european: Maria Ficlenescu (Colegiul Tehnic Piatra-Neamț), Maria Iosub (Colegiul Național "Ștefan cel Mare" Tîrgu-Neamț), Anca Loredana Leoreanu (Școala nr. 5 Roman), Petruța Lostun (Colegiul Național "Calistrat Hogaș" Piatra-Neamț, Camelia Nețа (inspector școlar), Ciprian Nețа (Școala nr. 2 Piatra-Neamț), Adriana Petrovici (Grupul Școlar "Vasile Sav" Roman), Valerică Sandovici (Colegiul Național "Petru Rareș" Piatra-Neamț, Costache Stafie (Școala Brusturi).

După cum precizam și în numărul trecut al publicației noastre, cei nouă profesori vor fi instruiți conform programelor elaborate de echipa științifică formată din experți ai Universității "Andrei Șaguna". În etapa următoare, ei vor deveni, la rîndul lor, formatori, instruind profesorii de matematică și de științe economice din județ. Toți profesorii instruiți vor primi atestate de formare continuă, acreditate de Ministerul Educației,

Cercetării, Tineretului și Sportului, purtătoare a 50 de credite profesionale transferabile.

Lege de nota 10?

Inspectoratul Școlar Județean Neamț a organizat joi, 7 aprilie, o conferință-dezbatere avînd ca temă prevederile Legii Educației, ale metodologiilor și regulamentelor elaborate întru aplicarea Legii Educației.

Întrunirea este parte integrantă a proiectului "Tu faci legea de nota 10 (zece)", demarat de Ministerul Educației în luna martie. Campania „Tu faci legea de nota 10 (zece)" a fost lansată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în scopul aplicării mai eficiente a prevederilor Legii Educației Naționale (care a intrat în vigoare în luna februarie a acestui an) și se adresează profesorilor din unitățile de învățămînt preuniversitar, elevilor, părinților acestora și oricărui potențial beneficiar. Campania vizează diseminarea și discutarea metodologiilor elaborate de MECTS, împreună cu cadrele didactice din țară în vederea aplicării prevederilor Legii Educației Naționale.

A început mișcarea de personal

Dintre cele 780 de posturi sau catedre anunțate ca vacante începînd cu 1 septembrie 2011, 64 sînt titularizabile (și implicit complete și cu o viabilitate de cel puțin patru ani). Numărul posturilor netitularizabile este de 716. Dintre acestea, 242 sînt complete, iar 474 sînt incomplete. Ca viabilitate, două dintre posturile incomplete sînt pentru patru ani, cinci posturi pot fi menținute trei ani, 26 posturi - doi ani, restul de 683 fiind doar pentru un an.

494 dintre posturile vacante sînt în mediul rural (dintre care 40 sînt titularizabile), iar 286 în mediul urban (dintre care 24 titularizabile).

Bani de la CJ pentru ISJ

Consiliul Județean a aprobat o colaborare cu Inspectoratul școlar Județean Neamț, în vederea organizării mai multor acțiuni de interes public județean, finanțate cu suma de 85.000 lei din bugetul județean. Ca amploare, cel mai mare eveniment este concursul internațional al formațiilor folclorice ale elevilor "Cîntă Bucium pe Ceahlău", ediția a II-a, care se va desfășura în perioada 13 - 15 mai. Apoi sînt etapele naționale ale olimpiadelor școlare de informatică - gimnaziu și liceu, ce se desfășoară în perioada 15 - 23 aprilie; etapa internațională a Olimpiadei de limba și literatura română, care se va desfășura în perioada 27 mai - 3 iunie. Contribuția Consiliului Județean, pentru fiecare în parte, va fi de 50.000 lei, 30.000 lei, respectiv 5.000 lei.

Locuri la grădinițe

Vor fi suplimentate locurile în grădinițe, garantează conducerea inspectoratului școlar, care asigură părinții că toți micuții vor avea locuri în învățămîntul preșcolar nemțean: „Nu există situații în care copiii să nu frecventeze grădinițele. Sînt situații în care se solicită o anumită unitate, sau o anumită doamnă educatoare, însă tuturor copiilor li se oferă posibilitatea de a merge la grădiniță, prin suplimentarea - decizie a Consiliului de Administrație - numărului de locuri în grădinițe", a declarat Luminița Vîrlan, inspector școlar general.

Cereri multe pentru clasa I

Cele mai multe clase I, și în egală măsură solicitări de înscriere, sînt la școlile nr. 2 și nr. 5 Piatra-Neamț. Sînt multe școli cu cereri peste limită, un exemplu fiind școala 8, unde sînt 25 de locuri și 40 de cereri. Potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățămînt preuniversitar, articolul 10, "școlile au obligația înscrierii cu prioritate a copiilor care locuiesc în aria de cuprindere a școlii. În limita locurilor rămase libere, pot fi înscriși și ceilalți solicitanți". Același regulament impune școlilor să afișeze, la loc vizibil, arondarea străzilor la respectiva unitate și numărul de locuri disponibile.

M. GHEGHICI

Dialog despre educație

- Domnule profesor Gheorghe Amaicei, mai zilele trecute ați participat la o dezbatere pe problemele scolii, mai exact a legii învățămîntului, sub patronajul ISJ Neamț. V-aș întreba, mai întîi, în calitatea dumneavoastră de conducător al Asociației Învățătorilor din județul Neamț, cum vi s-a părut activitatea la care ați participat, problematica abordată?

- Desigur, fiecare dezbatere pe problemele școlii, ca și cea la care am participat, prezintă interes pentru oamenii școlii și de aceea am și fost prezent la această activitate. Legea învățămîntului comportă oricînd interes și discuții, mai ales acum, cînd vorbim de aproape două

decenii de o reformă a învățămîntului. De reforme nu ducem lipsă de o bucată de vreme încoace, numai că mie mi se pare că problema fundamentală a școlii este cea a educației, abandonată total dupa 1989, ba chiar scoasă în afara școlii, lăsată la părerea oricui. Această problemă a educației este nodul gordian al învățămîntului. Fără educație nu există școală, nu se poate învăța carte.

De ani buni, an de an, au survenit modificări în programele și regulamentele școlare, în structura și organizarea anului școlar, a examenelor de admitrere și absolvire pe diferite cicluri de învățămînt, unele chiar pe parcursul anului de învățămînt. Consecințele s-au văzut. An de an, rezultatele elevilor sînt mai slabe, numărul de neșcolarizați și de abandon școlar e din ce în ce mai mare, se constată o lipsă de cadre calificate bine pregătite, generată și de migrația peste hotare a celor mai bune cadre, scăderea valorii învățămîntului superior prin inflația numerică, fenomene cu grave consecințe pentru învățămîntul nostru.

- Au constituit și aceste probleme obiective de dezbatere, alături de legea învățămîntului și regulamentele de aplicare?

- Din păcate, nu. Problemele dezbătute s-au fixat mai ales pe unele articole de lege și alunecăm spre condițiile mizere de salarizare pentru învățămînt, de încălcare flagrantă și abuzivă a legii salarizării și chiar a drepturilor obținute prin hotărîri definitive ale Curții Supreme. Problemele de bază nu își găseau loc în ansamblul dezbaterilor, acestea fiind sterile, la nivel teoretic și declarativ cu tentă populistă. În condițiile în care factorii de putere, Guvernul și Parlamentul, nu vor opri cu adevărat imixtiunile politicului în școli, nu vor pune capăt schimbărilor abuzive și nu vor repune statutul cadrelor didactice în drepturi - bazat pe o finanțare reală și o dotare a școlilor în funcție de cerințele la nivel european - orice dezbatere și demers înseamnă o agravare a stărilor cronice existente, și accentuarea stării de lehamite și de deznădejde a dascălilor.

Iată de ce și Asociația Învățătorilor își propune să organizeze, pe probleme, dezbateri reale în școli, dar să atragă și antrenarea părinților și a altor instituții în soluționarea reală și pozitivă a problemelor școlii.

- Domnule profesor, considerăm că am reușit să deschidem un dialog pentru toți colegii noștri, pe care să îl continuăm sistematic, în numerele viitoare. Solicităm intervenții pe orice fel de probleme și soluții, pentru a mișca și sensibiliza și factorii de decizie și putere, pentru o abordare reală și adevărată a problemelor din învățămînt.

Ștefan CORNEANU

Asociația învățătorilor, la zi de bilanț

După desfășurat în luna martie, bilanțul activităților a evidențiat principalele realizări ale Asociației în anul trecut. S-au efectuat lucrări de reparații, întreținere, curățenie, igienizare, extindere și modernizare, dormitoare, birouri, holuri, garaj, club, curte, terasă, instalații etc. încît întregul imobil are o înfățișare plăcută și corespunde activităților organizate. S-au făcut și unele dotări cu mobilier, jaluzele, mijloace audio-vizuale, cărți, publicații etc.

Toate aceste îmbunătățiri s-au realizat fie din fonduri proprii – circa 300 milioane de lei – fie prin contribuția unor chiriași, care au făcut investiții pentru utilizarea spațiilor închiriate, valoarea acestora fiind compensată prin diminuarea lunară a chiriilor. O atenție mai mare s-a acordat creșterii fondului de cărți și reinventarierii donațiilor și achizițiilor făcute pe parcurs. Au fost organizate unele activități de amploare și s-a realizat o colaborare sistematică și legalizată cu asociația pedagogilor din Nisiporeni, Republica Moldova. O delegație reunită a județului Neamț, cu cea din raionul Nisiporeni, a participat la congresele AGIRO de la București (2009) și Constanța (2010).

S-au organizat Ziua învățătorului pe 30 iunie, dar și alte activități cultural-artistice și recreative, cu prilejul zilelor de 8 martie, 24 ianuarie și ale altor evenimente naționale. De asemenea, s-a acordat atenția cuvenită unor momente solemne generate de decesul unor colegi din învățămînt, de reală valoare și prestanță: învățător Bîrjoveanu Romică, prof. Ursache Dănuț, prof. Uliciuc Mihail, prof. Michiu Constantin, prof. Timofte Mihai, prof. Blăjuț Ionel etc.

Unii membri ai asociației noastre s-au implicat direct, material și spiritual, organizînd pelerinaje, pomeniri și donații în bani, haine, alimente, lenjerii, jucării, electrocasnice în unele zone defavorizate din Moldova (Valea Plopului, Dorohoi, Pomîrla și Dîrste din Botoșani) sau excursii pentru vizitarea monumentelor religioase, de una-două zile pe traseele: Poiana Teiului- Tîrgu Mureș - Aiud – Alba Iulia și Lacu Roșu – Petru Vodă, Pîngarați – Fălticeni – Iași – Vlădiceni – Agafton – Dragomirna. Menționăm că în organizarea unor activități am fost sprijiniți și de Consiliul Județean, Inspectoratul Școlar, pentru care - și pe această cale – le aducem mulțumiri.

În vacanța de vară vom organiza o excursie și totodată o vizită de prietenie la frații noștri de peste Prut, din Nisiporeni, prilej cu care vom înzestra cu carte românească unele biblioteci școlare din această zonă. Vor mai avea loc prezentări pe teme de istorie, cultură și literatură română.

Am reținut, din intervențiile colegilor noștri, următoarele propuneri și sugestii:

-Atragerea și implicarea elevilor de la Colegiul pedagogic Gheorghe Asachi în activitatea Asociației Învățătorilor.

- Creșterea numerică a asociației, mai ales prin atragerea cadrelor didactice tinere, active din școli, printr-o colaborare și prezență directă a membrilor consiliului director în unitățile școlare.

- Editarea și reeditarea unor cărți de valoare ale nemțenilor, dar și ale altor colaboratori

-Reglementarea relațiilor cu AGIRO și schimbul de experiență cu alte județe

- O mai bună colaborare cu CCD și ISJ, pentru valorificarea și împărtășirea experienței didactice, și mai ales pentru reînființarea societăților profesional-științifice pe specialități ale cadrelor didactice

- Atragerea de sponsori și colaboratori pentru sprijinirea materială și financiară a Asociației Învățătorilor. Adresăm, în încheiere, chemarea de colaborare și lărgire a Asociației învățătorilor, prin înscrierea dumneavoastră, a celor care sînteți direct implicați în învățămînt sau vreți să ne sprijiniți și să faceți parte din asociația noastră.

Consiliul Director al Asociației
Învățătorilor Neamț
Ștefan CORNEANU

TURUL EUROPEI... ÎNTR-UN ORAȘ!

În perioada 14 – 18 martie 2011 s-a derulat la Paris cursul de formare continuă pentru cadre didactice „Le Grand Tour en Europe: Art, Paysage, Jardins, Créativité, Innovation”.

În această activitate de formare au fost implicate cadre didactice din mai multe țări europene – Bulgaria, Germania, Italia și România, fiecare cu o abordare proprie a actului didactic. Cunoașterea altor sisteme de învățămînt constituie un plus pentru fiecare profesor în parte.

Cursul a putut fi accesat de către profesorii din toată Europa în cadrul mobilităților individuale de tip Comenius și Grundvig din etapa care s-a încheiat pe 15 septembrie 2010. Proiectul a fost realizat de Mariella Morbidelli de la Laboratorio del Cittadino din Castiglione del Lago – Italia și își propune, pentru abordarea spațiului european, un complex de metode bazate pe cercetare-acțiune-formare. Dimensiunea spațiului la care se face referire corespunde dimensiunilor actului didactic: abordarea holistică se impune în ciuda unei specializări tot mai stricte care se observă în ultima perioadă.

Programul s-a desfășurat pe parcursul a cinci zile; cinci zile insuficiente pentru cunoașterea orașului Paris la nivel geografic, istoric și cultural. Pe parcursul turului virtual al Europei într-un singur oraș, participanții la curs au intrat în contact cu peisaje diferite, din epoci diferite. Merită menționată expoziția deschisă la Muzeul de Artă de la Grand Palais – „Natură și ideal: peisajul la Roma”, care ilustrează contribuția pictorilor din secolul al XVII-lea la elaborarea diferitelor tipuri de reprezentări ale naturii.

Metoda propusă de lectorii cursului a fost una dinamică, ce poate fi ușor implementată în cadrul orelor de geografie, biologie sau istorie. Cunoașterea orizontului local pleacă de la cercetarea problemelor spațiului vizat, trecînd prin acțiunea propriu-zisă de intrare în contact cu realitățile mediului și ajungînd în final la scopul procesului didactic: formarea unei atitudini pozitive și responsabile față de mediu și față de oameni. Cursul s-a finalizat cu realizarea unui carnet de călătorie în care profesorii participanți au inclus impresiile adunate pe durata unei săptămîni.

Următoarea etapă pentru depunerea dosarelor de mobilitate individuală de tip Comenius și Grundvig în cadrul programului european Long Life learning a fost 15 aprilie 2011.

Pe tot parcursul mobilității, precum și înainte ne-am bucurat de sprijinul ANPCDEFP, care a răspuns cu promptitudine solicitărilor noastre. Cursul s-a finalizat cu certificarea participanților prin înmînarea documentului Europass de mobilitate.

Proiectul a fost finanțat în cadrul Programului de Învățare pe tot Parcursul Întregii Vieți cu sprijinul Comisiei Europene, din fonduri gestionate de ANPCDEFP și FSE-POSDRU.

Această comunicare reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia Europeană nu e responsabilă pentru evenatuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Prof. Ana-Maria AGAPE

Podul Alexandru III

Colegiul Național „CALISTRAT HOGAȘ” reprezentat la WORKSHOPUL GRUNDTVIG E-SAFETY

În perioada 20-26 martie, a avut loc, în ***Cehia***, ***Ostrava***, atelierul ***Grundtvig, Education of People Working with Children in the Field of Media Risk Prevention***, organizat de Asociația ***Risks of Internet and Communication***. Incluse în Programul de Învățare pe Tot Parcursul Vieții, ***workshopurile Grundtvig*** reunesc grupuri mici de adulți din diferite țări care doresc să experimenteze modalități inovative și multinaționale de învățare, care să contribuie la dezvoltarea lor personală, potrivit nevoilor acestora, fiind încurajați să își împărtășească competențele și cunoștințele în mod activ cu ceilalți participanți.

Ostrava, locul în care s-a desfășurat workshopul, este cel de-al treilea oraș ca populație din Republica Cehă și Moravia-Silezia și a districtului Ostrava-mesto.

Principalul obiectiv al workshopului ***Education of People Working with Children in the Field of Media Risk Prevention (E-SAFETY)*** a constat în informarea participanților în legătură cu utilizarea în siguranță a internetului, în vederea prevenirii riscurilor legate de criminalitatea media comisă asupra copiilor. Grupul-țintă al participanților a fost alcătuit din: cadre didactice, psihologi școlari, ofițeri de poliție, criminaliști, persoane implicate în organizații care lucrează cu copii în domeniul prevenirii criminalității pe internet.

La acest schimb de experiență internațional au fost selectați reprezentanți din: Anglia, Cipru, Spania, Turcia, Grecia, Portugalia, Bulgaria, Estonia, Polonia, Slovacia.

Colegiul Național „Calistrat Hogaș” a fost reprezentat de ***Mihaela-Cătălina Tărcăoanu***, profesor de limba și literatura română, expert formare pentru programele ***Intel Teach – Instruire în societatea cunoașterii*** (implică predarea cu ajutorul metodei proiectului – blog, pagină wiki etc.), respectiv, ***Profesorul – creator de soft educațional***.

Programul workshopului ***Education of People Working with Children in the Field of Media Risk Prevention*** a cuprins conferințe, training practic la PC, vizita la o Școala Generală „Alberta Kucery”, simularea unor jocuri, discuții etc. Un alt obiectiv al atelierului a constat în a-i învăța pe participanți cum să creeze instrumente în vederea utilizării sigure a internetului de către tineri (pliante, benzi desenate etc.). Limba în care s-a desfășurat workshopul a fost limba engleză.

Luni, 21 martie, în prima parte a zilei, a avut loc deschiderea oficială, iar după amiază au fost audiate prezentările pregătite de specialiștii selectați să participe la workshop. Fiecare participant a trebuit să se documenteze în legătură cu legislația în domeniul utilizării internetului în țara din care provine, dacă e ilegal ca, în țara din care provine, cineva să pretindă că are altă identitate pe internet. De asemenea, a trebuit să prezinte cazuri în care persoane au fost condamnate în trecut pentru încălcarea acestei legi. Pe întreaga durată a workshopului, Priit Joesaar (Estonia), operator imagine, a filmat evenimentele în vederea realizării unui documentar.

În cadrul atelierelor Grundtvig accentul se pune pe crearea unor oportunități de învățare (***„learning by doing”***). Participanții au audiat o conferință despre ***Riscurile de pe internet – Dependența de internet*** (Bullying, Pharming, Grooming, Phishing) și au creat lucrînd în cinci echipe postere, broșuri, materiale informative etc. în vederea utilizării sigure a internetului. Pe 23 martie, a fost organizată o vizită la Școala Generală „Alberta Kucery.

Organizatorii s-au străduit să ofere și un program cultural. Astfel, participanții au putut admira panorama orașului din turnul primăriei și au fost invitați la vernisajul expoziției celebrului pictor și artist decorativ ceh, reprezentant a ceea ce se numește Art nouveau, ***Alfons Maria Mucha***, cunoscut pentru stilul său original de a reprezenta portrete de femei. ***Strada Stodolny***, „strada care nu doarme niciodată”, foarte faimoasă în Europa pentru cele peste 80 de baruri, puburi, restaurante deschise pînă dimineața, a fost un alt obiectiv prezentat de organizatori.

Workshopul ***Education of People Working with Children in the Field of Media Risk Prevention (E-SAFETY)*** a creat oportunități de învățare dintre cele mai diverse. Am avut astfel posibilitatea să conștientizăm riscurile pe care le implică utilizarea internetului de către copii, tineri și adulți. Dacă elevii de astăzi sînt considerați deja „digital natives”, adulții încearcă să recupereze acest handicap.

Prof. Cătălina TĂRCĂOANU

MUNTELE CEAHLĂU – SUBIECT MEREU ACTUAL

Ca unul născut la poalele Muntelui Sfînt al românilor, profesorul Daniel Dieaconu, (n. la Grințieș, Neamț), a fost și este preocupat de cunoașterea cît mai multe informații despre această parte de țară, de la cele păstrate și oferite de tradiția populară, la cele consemnate în timp de cărturari de la noi sau străini, și, nu în ultimul rînd, la documente oferite de cei care au efectuat cercetări științifice. La toate acestea, a adăugat rezultatele propriilor observații.

Afirmația aceasta se impune deoarece autorul la care ne referim, în 2006, a îngrijit și editat o antologie – „Ceahlăul, muntele legendelor sau legenda muntelui” și „La poale de Ceahlău”, urmate de: „Legendele Muntelui Ceahlăul” (antologie, 2007), studiul „Ceahlăul. Realitatea unui mit” (2008), în colab. cu Iulian Săndulache, și el de pe aceste locuri, „Mitologie și creștinism la Muntele Ceahlău. Itinerarii spirituale și turistice” (2010) și „Muntele Ceahlău în legende și povestiri, carte pentru copii, dar nu numai...” (antologie, în colab. cu înv. Mihai Panțiru, din Grințieș) (2011), toate publicate sub emblema Ed. „Cetatea Doamnei” (director ing. Viorel Nicolau).

În rîndurile de față, ne vom referi la cartea despre Ceahlău (2010): „Mitologie și creștinism la Muntele Ceahlău. Itinerarii spirituale și turistice”, ce conține date prețioase pentru un eventual turist, precum și informații istorice, prezentate concis, sistematic și argumentat pe baza unei bibliografii consultate, din care nu lipsesc lucrări ale unor nemțeni: Constantin Matasă, Constantin Turcu, Gheorghe Ungureanu ș.a.

Note de lectură

Cartea este alcătuită din două părți distincte. Capitolele I-VI („Locuri, oameni, fapte și tradiții istorice”, „Sihaștrii”, „Schituri și mănăstiri”, „Mituri și legende”, „Hramul Muntelui Ceahlău”, „Pelerini și turiști de seamă la Muntele Ceahlău. Cabane și cabanieri”) care pot fi socotite un mic compendiu de istorie și istorie literară, în care cititorul are posibilitatea să afle informații prezentate sub forma unor ipoteze („se spune că”; „se pare că”; „e foarte probabil”) și argumentate cu documente, de la cronicari și pînă la contemporani precum Teoctist Galinescu sau Gheorghe Drugă, încît autorul ar putea fi invidiat nu numai de colegii de breaslă, ci chiar de cei cu pregătire filologică, cărora le-a luat-o înainte, dacă avem în vedere abordarea acestui capitol de istorie și teorie literară. De reținut sînt toponimicele și etimologiile propuse cititorului, la fel și relatările despre familia Cantacuzinilor, prezența revoluționarilor de la 1848 și, mai apoi, a lui Mihai Eminescu la Palatul Cnejilor.

Capitolul al VII-lea este, după cum precizează și autorul, o antologie ce conține „Legendele Ceahlăului”, selectate din cărțile anterioare și redactate cu mai multă rigoare.

Cartea se remarcă prin modul critic în care autorul preia informația, indiferent de sursă, acesta neavînd niciun fel de reținere, cînd e vorba să corecteze afirmații, fie și ale lui Dimitrie Cantemir, care susține eronat că Ceahlăul se află situat „nu departe de izvoarele Tazlăului”. Mai amintim: prefața – „Între scoică și vultur auriu. Despre materialitatea unei cărți dedicată Ceahlăului” semnată de prof. dr. Lucian Strochi, el însuși autorul unei antologii de poezie clasică românească dedicată muntelui – și iconografia adecvată, din care se remarcă reproducerile după cărți poștale ilustrate din colecția ing. Viorel Nicolau, în mod deosebit, cele realizate de cunoscutul fotograf Adolphe Chevallier (7. 11. 1881, Barnar, Broșteni – 29. 04. 1963, Baden, Elveția). Îi reproșăm autorului cîteva scăpări (scrierea greșită a unor nume de persoane, repetarea unor informații în capitole diferite, editarea într-o culoare ce nu sporește calitatea lucrării ș. a.), și-i precizăm că asemenea carte importantă ar fi trebuit însoțită de un indice de nume. Aceste observații pot fi avute în vedere la o nouă ediție, pentru a da întregului o ținută academică pe măsura conținutului.

Constantin TOMȘA

PE URMELE DOMNULUI TRANDAFIR

Călătorule, de oriunde vei fi cînd vei străbate legendarul ținut al Neamțului, apleacă-ți ochii și printre minunatele locuri pline de istorie prin care treci. Fiecare așezare monahală, fiecare localitate își are istoria ei, personalitățile sale cu care noi, urmașii lor, ne mîndrim.

Dacă vei lăsa în urmă salba de mănăstiri de la poalele Subcarpaților Moldovei, nu departe de Humulești - locul natal al marelui povestitor Ion Creangă, vei zări în deschiderea largă a depresiunii Neamțului „Măgura Boiștei", la poalele căreia se află satul cu același nume, pe care G. Ibrăileanu avea să-l descrie în romanul „Adela", „deal tărăgănat acoperit pînă aproape de vîrf cu lanuri înguste ca niște velnițe multicolore".

Cu un trecut istoric de sute de ani, această așezare atestată documentar din 1446 se mîndrește cu faptul că aici s-a născut și a copilărit Domnu' Trandafir.

Cine a fost Domnu' Trandafir?

În satul Boiștea, în perioada 1838 - 1866 a fost dascăl la biserica din sat tatăl lui Mihai Busuioc. În inventarul bisericii din sat, realizat la 20.12.1965 de preotul paroh, Butnaru Vasile (+), pe Kiriacodronionul din 1801 (carte de cult cu număr de inventar 155) se menționează: „Să se știe că aseară s-au cutremurat pămîntul în luna lui ghenar 10 zile 1838, busuioc dascălul, 1838, ghenar 10 Marți spre Mercuri noaptea, la patru ceasuri."

Aici s-a născut, în 1847, Mihai Busuioc, „Domnu' Trandafir" de mai tîrziu. Alături de alți fii ai satului începe studiul buchiilor sub îndrumarea tatălui său la școala ce funcționa pe lîngă biserica din sat. Continuarea studiilor o va face la Școala Domnească de la Tg. Neamț, deschisă de domnitorul Grigorie Alexandru Ghica încă din 1852. La această școală își vor desăvîrși studiile Ion Ștefănescu (Ion Creangă, 1853), Dimitrie Moțoc, Vasile Conta cît și viitorii învățători Ștefan Isăcescu, Gheorghe Lăzăroiu, Ion Gheorghiu etc.

Ca urmare a Legii Instrucțiunii publice din 1864, se înființează o școală la Petricani, unde va preda dascălul Busuioc (1866-1875). De aici va supraveghea îndeaproape educația fiului său, care va urma Școala Normală „Vasile Lupu" din Iași în timpul directoratului marelui mentor junimist „Titu Maiorescu". După absolvire, în 1869, în urma concursului dat, Mihai Busuioc ajunge învățător în Vatra Pașcanilor, devenind „...unul dintre apostolii care au îndurat sărăcia și batjocura, care au trecut printr-un vifor de nemulțumiri și vorbe rele și totuși a izbutit să-și îndeplinească cu bine menirea".

În perioada 1887-1891 învățătorul Busuioc l-a avut ca elev în clasele primare pe Mihail Sadoveanu, despre care „Cea-hlăul prozei românești" își va aminti spunînd:

„Învățătorul meu din școala primară rurală, de la Pașcani, a fost domnu' Busuioc, unul dintre cei mai pricepuți și mai devotați pedagogi, pe care i-am cunoscut în viața mea."

Poveștile lui Creangă, citite blajin de Mihai Busuioc, l-au subjugat din prima clipă pe școlarul Sadoveanu, scriitorul de mai tîrziu, devenind unic și inconfundabil în lectura operei humuleșteanului.

În Vatra Pașcanilor, domnu' Busuioc și-a adus o contribuție culturală deosebită, înființînd aici, în 1884, o „Școală de adulți"; în 1887, o casă de economii, iar în 1901, o bibliotecă școlară. Astfel, Domnu' Trandafir devine un etalon pentru toți dascălii care au știut prin munca lor să sfințească locul.

Se stinge din viață în 1912, dar amintirea lui va rămîne veșnic vie în rîndul celor pe care i-a format.

Chiar în situația în care la început de secol XXI, tehnicile, metodele, tehnologiile didactice suportă mutații fundamentale iar condițiile de învățare sînt radical îmbunătățite... cine poate spune că Domnu' Trandafir nu mai este un model? Ceea ce îl face nemuritor este dragostea, este bucuria de a dărui din prinosul inimii lui, este conștiința trează a datoriei făcute din pasiune!

„Învățătorul este o lumînare care se stinge luminînd pe alții"

Narațiunea autobiografică „Domnu' Trandafir", sub formă epistolară, adresată unui prieten, e publicată la îndemnul lui George Coșbuc în revista „Albina", în 1905. Va fi reluată în ciclul de nuvele „Scrisori trimise de un prietin pribeag" în 1907, în volumul „La noi la Viișoara". Rememorăm pentru savoarea textului lui Sadoveanu:

„Nu, Domnu' nostru nu ne-a învățat niciodată din pricină că se temea de cei mari. Îi era drag să ne învețe și parcă eram copiii lui, asta am simțit-o totdeauna, cît am fost sub privegherea lui. Se supăra rar și nu spunea decît două vorbe. Asta-i era mînia cea mai mare: „Măi domnule"... Domnu' nu s-a dus nicăieri; a rămas acolo pe pămîntul nostru și în pămîntul nostru l-au și îngropat. I-am văzut mormîntul. O cruce de stejar, înnegrită de ploi; deasupra, un brad care fîșîie la cea mai ușoară suflare de vînt. Flori sălbatice pe pămîntul negru. Pe cruce o tăbliță: Aici odihnește robul lui Dumnezeu, Neculai Trandafir..." și celelalte cuvinte nu se mai cunosc; le-au șters ninsorile și ploile. Nici școala unde m-a învățat el nu mai este. Acum băieții învață într-un alt loc, într-o clădire nouă, naltă și frumoasă. Eu nu m-am dus însă să o văd pe aceea; eu m-am dus să văd locul gol unde a fost o odaie scundă, în care ne era cald vara și frig iarna.

În locul acela odată a trăit un om".

Prof. Dumitru NECHIFOR

Oameni cu care ne mîndrim

Cheia

„ Domnu' nostru a fost un om deosebit. Îi scânteiau privirile și era și el mișcat când ne spunea despre mărirea strămoșilor. Când făcea un semn cu mâna, așa, într-o parte, parcă ridica o perdea de pe trecut și eu vedeam tot ce spunea glasul lui... Pe sub tavanul scund al clasei treceau eroii altor vremuri în cununile lor de neguri. Îi urmăream înfiorat, auzeam parcă freamătul luptelor și, acasă, îi visam o noapte întreagă."

„ Domnu' Trandafir ne privea vesel cu ochii lui negri.

- Băieți, zise deodată învățătorul nostru, să ieșim și noi ca gâzele la soare... Astăzi e ca o zi de sărbătoare ș-avem să legăm și noi putințel cartea de gard. Am să vă citesc o poveste scrisă anume pentru voi și care se cheamă *Capra cu trei iezi*.

În mine pătrunse o înfiorare caldă, ca totdeauna când se pregătea Domnu' Trandafir să ne citească ceva.

Și ascultai cu ochii pe jumătate închiși. În depărtare, spre Siret, vibra lumina.

- Povestea asta, vorbi într-un târziu Domnu' Trandafir, este scrisă de Ion Creangă, cel care a făcut și cartea pe care trudesc bucherii noștri.

Mă întorsei către lecțiile mele chinuite, la paginile înnegrite și scrijelite cu unghia. Nu știu ce lumină a trecut din soarele primăverii în ochii mei. Cu o clipă mai-nainte eram în fața unor hieroglife. Acum, cu bătăi de inimă, înțelegeam că am găsit ***cheia*** care deschide taina citirii."

REMEMORĂRI

APRILIE 2011

1 aprilie 1888 – **Ecoul Romanului**, publicație de orientare democratică (1888; 1893-1894; 1900; 1925).

■ aprilie 2010 – **Conta**, revistă de literatură & arte & atitudini. Nr.1 (ian.-mart. 2010), apare la Neamț. Redacția: Adrian Alui Gheorghe, director; Emil Nicolae (redactor șef), Adrian G. Romila, Nicolae Sava, Vasile Spiridon și Raluca Șerban-Naclad – redactori.

■1/1944, n. în comuna Cîndești, Buzău, prof. **Florin Florescu** (d. 5.12.2009), lider sindical, cel care a militat pentru înființarea Sindicatului Liber al Lucrătorilor din Învățămînt (1990, fondator, împreună cu Dumitrița Vasilca, Lucian Corneanu și Mircea Zaharia, al revistei ,,Apostolul" (seria nouă, martie 1999 revistă pe care a susținut-o permanent, așa cum a făcut cu toți acei care i-au solicitat sprijinul.

■ 7/1903 – n. scriitorul muzicianul și diplomatul **Grigore Cugler** la Roznov, Neamț (d. 30. 09. 1972) „unul dintre cei mai interesanți scriitori ai avangardei românești", autor al cărții care l-a făcut celebru – „Apunake și alte fenomene".

■ 10/1881, d. **V. A. Urechia** (n. la Piatra-Neamț, 15. 02. 1834) devine ministru al Cultelor și Instrucțiunii (pînă la 01. 08. 1882), preluînd funcția de la nemțeanul Vasile Conta. Membru al Academiei Române.

■ 10/1881 – apare primul nr. al *revistei științifice literare* **Asachi**, redactată și editată, lunar, la Piatra-Neamț pînă la 10. 02. 1885 (v. materialul din acest număr).

■ 13/1862, n., la Tarcău, **Tereza Stratilescu**, profesor, istoric, publicist, care, după absolvirea studiilor universitare (Iași), va obține o bursă la Londra, unde va publica „From Carpathion to Pindus" (1906), o carte de istorie a României

■ 15-16/1911, la Bruxelles, în cadrul primului Congres de Pedagogie, **Ana Conta-Kernbach** (n., la Tîrgu-Neamț, 5. 11. 1863), sora lui Vasile Conta, a prezentat lucrările „L'efort volontaire" și „L'education manuelle".

■ 17/1889, este ales membru al Academiei Române pedagogul dr. **C. I. Istrati** (n., la Roman, 05/17. 09. 1850), cel care va deveni, între 1913-1916, președinte al acestei instituții.

■ 19/1848, n., la Tecuci, scriitorul **Calistrat Hogaș**, primul director al Gimnaziului Comunal din Piatra-Neamț (1969), actualul Colegiu Național „Petru Rareș".

■ 19/1976, d., la Piatra-Neamț, **Sidonia Hogaș**, autoarea cărții „Tataia. Amintiri despre viața lui Calistrat Hogaș" (1940), reeditată în 2000 și 2007 de profesoara Alexandrina Bostan.

■ 19/1848, n., Roznov, Neamț, **Dimitrie Cantemir** (d. 4 martie1896, Piatra-Neamț). Școala de Medicină Militară din București, Facultatea de Medicină a Universității Turin, Italia. Ocupă, prin concurs, postul de medic primar al spitalului din Piatra-Neamț. Unul din inițiatorii Societății Literar - Științifice ,,Asachi". A contribuit la modernizarea Băilor din Bălțătești și a publicat mai multe lucrări științifice (,,Băile minerale de la Bălțătești", „Sărurile minerale de la Bălțătești" ș. a.).

■ 21/1874– Nr. 1 al **Corespondența Provincială**, Piatra-Neamț (ultimul nr. la 28. 07. 18761901)

■ 21/1882, d., la București și înhumat la Iași, filosoful **Vasile Conta** (n. la Ghindăoani, 1845).

■ 24/1919, la București, are loc prima adunare a **Asociației Generale a Profesorilor Secundari din România**, la care va participat, din Piatra-Neamț, profesorul **Panaite Criveț**.

■ 26/1926 – n. **Gheorghe Trăistaru**, la Piatra-Neamț. A studiat pictura cu Nicolae Milord la Piatra-Neamț. În 1956, a debutat artistic la o expoziție a cenaclului din localitate. Multe expoziții personale și de grup. A fost distins cu premii pentru pictură organizat de Casa Creației Populare, Bacău. (1960, 1964), Concursul Național (1977), UCECOM București (1984). ***(C.T.)***

Vasile Alecsandri și Unirea (III)

(urmare din numărul 135)

Înflăcărat și vibrînd la gîndul înfăpturii Unirii, Alecsandri scrie poezia **Steaua țării**, care apare ca un răspuns la chemarea pe care Bălcescu i-o făcuse în 1847: "... să întoarcem ceea ce ne-a mai rămas din dragostea noastră, s-o întoarcem către țara noastră. România va fi iubita noastră". Tot Alecsandri sesizează și propaganda antiunionistă ce încerca să deruteze opinia publică, de aceea scrie o scenetă satirică **Păcală și Tăndală**, menită să combată, cu mijloacele artei, pe dușmanii Unirii. Lupta pentru Unire ia amploare și se generalizează în întreaga Moldovă. Sosesc petiții din principalele județe: Bacău, Dorohoi, Neamț, Roman, Bîrlad, Tecuci, Focșani etc, semnate de un mare număr de persoane, de la boieri pînă la intelectuali fără nici un simplu tittlu de boierie, sau chiar simpli meșteșugari. Oamenii simpli, animați de ideea Unirii, însuflețiți de discursurile din adunările consultative presează și dau greutate în victoria luptei pentru Unire.

Cuprins de entuziasmul popular, Alecsandri preia versiunea **Hora Ardealului** publicată în **Foaie pentru minte, inimă și literatură** la 1848 și-o modifică în varianta **Hora Unirii**- cîntecul pe care-l publică în ziua de 9 iunie 1856 în **Steaua Dunării**.

Nici antiunioniștii nu stau, încearcă pe căi diplomatice și cu plocoane să determine Înalta Poartă să numească în funcțiile de caimacami boieri antiunioniști. În Moldova, boierul Toderiță Balș fu numit în această funcție și imediat trece la măsuri represive, interzicînd cîntarea cîntecului **Hora Unirii** și reprezentarea scenetei **Păcală și Tăndală**.

Într-o asemenea situație grea, unioniștii moldoveni reacționează. Kogălniceanu, unul dintre fruntași, scria lui C.A. Rosetti "... am determinat pe toți și sper să fi reușit să se lase deoparte orice dușmănie, orice părere secundară neimportantă și să ne ținem fermi și uniți sub marele și nobilul steag al Unirii... Unirea și Unirea și numai Unirea. Va fi salvarea noastră, va fi fericirea patriei comune"...

În același timp, Alecsandri comunica despre desfășurarea evenimentelor din Moldova prietenului său Grenier, plecat în Franța, și-l asigura că și pe față și pe alte căi ascunse lupta pentru Unire se întețește.

În februarie 1857 se constituie un comitet electoral în Moldova compus din zece membri și se semnează o petiție către Marile Puteri prin care li se aduceaua cunoștință abuzurile administrației din Moldova, partizanii Unirii cerînd garantarea libertății lor. Evenimentele se precipită căci caimacamul Toderiță Balș moare pe neașteptate și este numit pe neașteptate unul dintre boierii cei mai înverșunați antiunioniști, Nicolae Vogoride. Astfel, lupta era deschisă. Ziarul **Steaua Dunării** este interzis și va apărea în limba franceză la Bruxelles. Se alege o delegație compusă din Kogălniceanu, Alecsandri și Rallet care să înmîneze un memoriu Comisiei Centrale de la București. Cum sosește la București, Vasile Alecsandri publică în ziarul **Concordia**, ziar unionist, poezia **Moldova în 1857**, pe care cenzura o interzisese la Iași. Blestemul din finalul poeziei la adresa antiunioniștilor a avut un puternic ecou asupra maselor largi, care simpatizau cu Unirea:

Blestemul țării curînd să cadă
Pe capul vostru nelegiuit
Blestem și ură...!Lumea să vadă
Cît rău în lume ați făptuit!

Fie-vă viața neagră, amară!
Copii să n-aveți de sărutat!
Să n-aveți nume, să n-aveți țară
Aici să n-aveți loc de îngropat!

Și cînd pe calea de veșnicie
Veți pleca sarbezi tremurători
Pe fruntea voastră moartea să scrie:
Dușmani ai țării! Cruzi vînzători!

Continuă tot anul 1858 demersurile în străinătate și în noiembrie 1858, în conformitate cu hotărîrile Convenției de la Paris, căimăcămia înlocuiește vechiul guvern al lui Vogoride cu un guvern provizoriu pînă la alegerea noului domn, în care ca ministru de externe se află Mihail Kogălniceanu și din care face parte și Al. I. Cuza.

În această atmosferă de mari incertitudini se desfășoară alegerile, între 26 și 30 decembrie. La 28 decembrie/ 9 ianuarie, are loc deschiderea solemnă a Adunării elective din Moldova.

Ștefan CORNEANU

(continuare în numărul viitor)

Tradiție și înnoire în cultul ortodox

Semnalăm apariția celui de-al patrulea volum al lucrării pr. prof. dr. Nicolae D. Necula, Tradiție și înnoire în slujirea liturgică, la Editura Cuvîntul Vieții a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei, București, 2010.

În anii 1996, 1999 și 2006, părintele profesor a publicat primele trei volume ale acestei cărți.

Preocupările teologice ale părintelui profesor doctor Nicolae Necula s-au focalizat, în special, asupra lămuririi

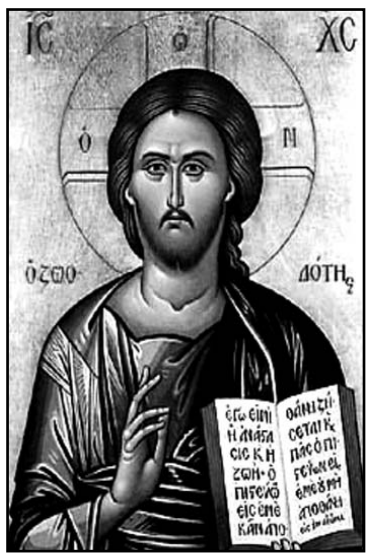

al acestora fiind îndreptarea preotului spre slujirea ferită de inovații liturgice, improvizații neteologice care nu fac decît să aducă pagube adevăratei credințe, adaosuri sau omisiuni considerate de autor drept „dușmanul principal al uniformității” și care sînt datorate „atît ignoranței și spiritului de afirmare, cît și lipsei de rînduieli tipiconale precise”.

Volumul explică unele elemente liturgice care centrează cultul ortodox (Ce însemnătate are grija de cele sfinte în viața preotului și a credincioșilor?, Care este sensul binecuvîntării în viața Bisericii Ortodoxe?), tratează probleme legate de viața preotului și a comunității, în lumea de astăzi (Ce este conștiința de enoriaș și ce importanță are ea în viața pastorală?), dezbate chestiuni care au atras interesul presei tendențioase și au generat discuții neprofesioniste și interminabile (Există un ritual sau o rînduială de exorcizare în Biserica Ortodoxă?, Este îngăduit creștinilor să creadă în horoscop sau în zodiac?, Se poate vorbi de o căsătorie între parteneri de același sex?) sau aduc în discuție probleme aflate între limita altor domenii de cercetare și cel teologic (Ce noutate aduce legislația de ultimă oră cu privire la restaurarea picturii bisericești?, Ce consecințe nefaste pot avea modificările Codului penal privitoare la adulter?).

unor aspecte ale slujirii preotului, la Sfîntul Altar, în lume și acasă, în perioada contemporană. Experiența sa preoțească și didactică la catedra de Liturgică a Facultății de Teologie din București îl prezintă pe părintele profesor Necula drept un pertinent și un bun analist al problemelor care intervin astăzi și riscă să tulbure slujirea corectă, frumoasă și de folos a preotului.

Conținutul cărții este sistematizat în cinci capitole: I. Cultul divin în general; II. Biserica, lăcaș de cult; III. Anul liturgic, calendarul bisericesc și sărbătorile; IV. Sfintele Taine; V. Probleme pastorale.

În cele 211 pagini, lucrarea oferă răspunsuri la 30 de întrebări, obiectivul general

Valoarea demersului părintelui profesor constă în lămurirea multora dintre neclaritățile și ambiguitățile legate de slujirea care cuprinde și relevă întreaga învățătură de credință, slujirea care arată spațiul și timpul liturgic sacre dimensiuni în care, comunitar și comunional, omul se pregătește pentru dobîndirea împărăției cerurilor.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA – ISJ Neamț

Închisoarea de la Aiud. În intimitatea iadului (II)

● Dialog cu domnul Grigore Caraza

(urmare din numărul trecut)

- Aveați paturi în celule? Că nu ați spus nimic de ele pînă acum...

- Nu, nici pe departe. Am avut paturi, hăt, tîrziu...!

- Deci totul, viața, se petrecea jos, pe dușumea. Sau pe piatră?

- Nu, aveam norocul să nu fie ciment pe jos ci dușumea.

- Noaptea vă era respectat somnul?

- Păi ce somn mai era acela, cînd zăceai flămînd și gol tot timpul? Gardienii te lăsau în pace, fiindcă dormeau și ei noaptea, moțăiau.

- Asta a fost, hai să zicem, în perioada obișnuită. Dar cum se petreceau lucrurile la reeducare? Cît ați stat la reeducare?

- Patru ani. Mai precis, reeducarea la Aiud a început în anul 1960 și s-a terminat în anul 1964. Au fost și ceva pregătiri, chiar înainte de ‘60. Dar cele mai multe despre reeducarea din Aiud le poate spune Valeriu Anania, cel care a condus, de fapt, reeducarea. El se cunoștea cu Crăciun, directorul închisorii, încă din anul 1946, cînd a fost greva studențească de la Cluj, grevă condusă chiar de Anania, care era student. Odată și odată tot trebuie să iasă adevărul la iveală, măcar dînsul ar fi trebuit să facă mărturisirile finale. Nu putem face lumină pentru acele timpuri, dacă nu recunoaștem vinovățiile și pe vinovați.

- Care era programul unei zile - dacă putem să-l numim program - la reeducare?

- Pentru cei reeducați sau pentru cei care au refuzat reeducarea? Că erau ipostaze diferite.

- Normal, pentru cei care au refuzat reeducarea, fiindcă erați printre ei...! Cum era mîncarea, de exemplu?

- La început, numărul celor care au refuzat reeducarea a fost mai mare. După aceea s-a tot subțiat, dar cei care con-

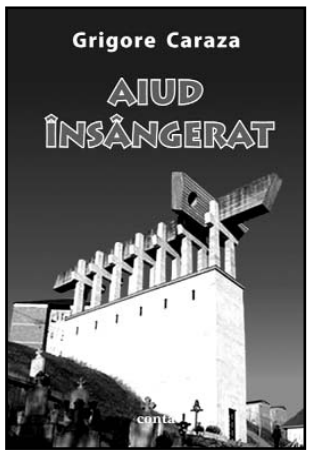

duceau reeducarea au uzat de toate mijloacele, încît la sfîrșit au rămas verticali doar cincizeci și șase de oameni din șapte mii, cîți fuseseră la început. Cei șapte mii de oameni au fost scoși din celule, ca să nu fie otrăvit mediul care începea să devină curat, și în fabrica Stoica, care era alături, fabrică luată de închisoare, s-au făcut dormitoare foarte multe și mari, avînd aici tot confortul: pătură, mîncare bună, cărți și bineînțeles, vorbesc la figurat, otrava care li se dădea zilnic și care era lecția care era împotriva neamului românesc, a bisericii și a legionarilor. Pentru că pentru comuniști Biserica a însemnat cea mai mare piedică, iar legionarii erau cea de a doua mare piedică.

- Care era, totuși, programul unei zile a unui deținut care nu accepta reeducarea?

- Acei care au refuzat reeducarea au fost băgați în zarca. Zarca a fost făcută de Bruckental, guvernatorul Ardealului, în timpul Mariei Thereza, el fiind și unul dintre amanții ei, după cum se știe și era închisoarea numai pentru români. Zarca avea parter și etaj, cu 74 de celule. Încă din 1928 zarca a fost declarată insalubră pentru că pînă la un metru, un metru și ceva zidul era umed, tot timpul umed și acolo era cel mai bun sistem, pentru comuniști, de a ucide oamenii, încet, încet, cu metodă. În zarca, în timpul reeducării, la ora 5 dimineața era deșteptarea și la ora 10 noaptea era stingerea.

- Iar peste zi stăteai în umezeală, dîrdîind de frig...

- Peste zi stăteam numai în picioare, nu aveam voie nici măcar să atingem patul, nici măcar să ne rezemăm de pat. Iarna se dădeau doar cîteva lemne, era cîte o sobă de metal care nu făcea mai deloc căldură. În gamela pe care o aveam în dotare puneam apă, o puneam pe sobă și făceam apă fierbinte și eram foarte fericiți că puteam bea apă fierbinte. Programul era unul singur: foame, frig, stat în picioare. Adică exterminare.

- Și se murea, se murea în condițiile astea, nu-i așa? Cum se murea la Aiud, domnule Caraza? Moartea era o dramă sau o izbăvire?

- Moartea era banalizată, acolo, devenise un act statistic pentru administrație. Cînd duceau mortul la Rîpa Robilor, locul unde erau îngropați cei care nu rezistau, unde acum este un monument impresionant, care se regăsește și pe coperta cărții mele, erau niște sicrie de serviciu care erau manevrate de cîte patru deținuți. Doi trăgeau, doi împingeau. Iar împrejur erau doi, trei sau chiar patru gardieni cu armele în mîini, care păzeau cortegiul improvizat. Dar în momentul în care ieșeau pe poartă, unul din gardieni, cu o sulă mare, înțepa mortul în inimă, de cîteva ori, ca să fie sigur că e mort, că nu e o moarte aparentă și să nu cumva să-și revină, să scape și să evadeze din cimitir. Se spune că era mormînt pentru fiecare și că fiecare avea sicriul lui. Nu-i adevărat, cînd se ajungea acolo era o groapă unde se răsturna mortul, hainele de la pușcărie erau recuperate, că erau pe inventar și era îngropat doar în ismene, în chiloți sau chiar în pielea goală. Așa au fost aruncați în groapă începînd cu un Mircea Vulcănescu, continuînd cu mari somități ale neamului nostru. Pentru că Aiudul, în afara faptului că a fost cea mai grea închisoare din sud-estul Europei, a fost închisoarea intelectualilor. Acolo au murit treizeci și patru de generali, acolo au murit savanți, ingineri, doctori, preoți, toți parte din crema inteligenței neamului românesc. Și așa cum am mai spus, locul acela, din cimitirul de la Aiud, e plămădit cu creierul și cu sîngele inteligenței românești.

A consemnat Adrian ALUI GHEORGHE

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Radu Gyr, un suflet dăruit credinței

Născut la Cîmpulung Muscel, Radu Gyr (pseudonimul literar al lui Radu Demetrescu, 2 martie 1905 – 29 aprilie 1975) a fost poet, dramaturg, eseist, gazetar, asistent universitar la catedra de estetică a profesorului Mihail Dragomirescu și conferențiar la Facultatea de Litere și Filosofie din București.

A debutat la vîrsta de 14 ani, cu poemul dramatic **În munți**, publicat în revista Liceului „Carol I” din Craiova, al cărui elev a fost.

Laureat al Societății Scriitorilor Români și al Institutului pentru Literatură și Academiei Române (în anii 1926, 1927, 1928 și 1939), Radu Gyr a susținut un număr însemnat de conferințe, fiind și un colaborator statornic la revistele literare: **Universul literar, Gîndirea, Gîndul românesc, Revista mea, Revistă dobrogeană, Ramuri** etc. precum și la ziarele **Cuvîntul, Buna Vestire** și **Cuvîntul studențesc**.

În perioada guvernării legionare (septembrie 1940 - ianuarie 1941), Radu Gyr a fost comandant legionar și director general al teatrelor.

După detenția din timpul dictaturii regale a

lui Carol al II-lea, cînd a stat închis în lagărul de la Miercurea Ciuc alături de Mircea Eliade, Nae Ionescu, Mihail Polihroniade și alți intelectuali interbelici, a fost închis și de Ion Antonescu, apoi eliberat și trimis spre reabilitare în batalioanele de la Sărata. Întors din război, Radu Gyr publică în anul 1942 volumul inedit **Poeme de războiu** la Editura Gorjan (carte cenzurată).

În 1945, regimul comunist l-a încadrat în „lotul ziariștilor” și l-a condamnat la 12 ani de detenție politică. Revenit acasă în anul 1956, este arestat din nou în 1957 și condamnat la moarte pentru poezia-manifest **Ridică-te Gheorghe, ridică-te Ioane**, considerată de către regimul comunist un veritabil mijloc de instigare la luptă a maselor împotriva regimului bolșevic. Pedeapsa cu moartea i-a fost comutată la 25 de ani de muncă silnică, în final poetul executînd 16 ani de detenție pînă la amnistia generală din 1964.

Creația lui Radu Gyr avea să cunoască apogeul în bezna temnițelor comuniste. Evoluția poeziei sale de după gratii poate constitui un scurt istoric al acelor ani de viață inimaginabilă. Poetul descrie foamea continuă, frigul cumplit, moartea ca prezență zilnică, se ceartă cu Dumnezeu pentru ca în final să ajungă la o liniste sufletescă și la o credință adîncă înțelegînd soarta ce i-a fost rezervată și jertfa uriașă care îi stă în față, crezul său devenind crezul unei întregi generații distruse de către comuniști.

Nicolae Sîrlan și Ioan Cocuz de la Muzeul Bucovinei (Suceava) au prezentat în Adevărul literar și artistic din data de 6 martie 1994, un document în care este consemnată ultima parte a discursului poetului în fața Tribunalului Poporului, la procesul din 2 iunie 1945: *„...Într-adevăr, sînt naufragii sufletești. Eu am avut o credință. Și am iubit-o. Dacă aș spune altfel, dacă aș tăgădui-o, dumneavoastră toți ar trebui să mă scuipați în obraz. Indiferent dacă această credință a mea apare, astăzi, bună sau rea, întemeiată sau greșită, ea a fost pentru mine o credință adevărată. I-am dăruit sufletul meu, i-am închinat fruntea mea. Cu atît mai intens sufăr azi, cînd o văd însîngerată de moarte”. A*ceste cuvinte vin să întărească de fapt ceea ce remarcase Horia Sima: „visul lui Gyr este acela al ierahiei valorilor, care îl smulge pe individ din zoologie și-l înzestrează cu dimensiunea transcendentalului”.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

PORTOFOLIUL DIGITAL EUROPEAN PENTRU AUTOEVALUAREA PROFESORILOR ȘI PENTRU DEZVOLTARE PERSONALĂ

Transformările societății românești din ultimii ani, dezvoltarea și răspîndirea informaticii, pătrunderea elementelor moderne de comunicații și tehnologii informatice în țara noastră, impun o pregătire diversificată a profesorilor, pentru a avea competențele necesare formării tinerilor de astăzi, considerați „digital natives". Programele de Învățare pe Tot Parcursul Vieții, Comenius și Grundvig (www.llp-ro.ro) oferă astfel de oportunități de formare continuă.

În perioada 29 martie – 4 aprilie s-a desfășurat în Atena, Grecia, programul de formare ***EDIPED - European Digital Portfolio For Educators,*** organizat de ***European Office of Cyprus***, reprezentat de ***dr. Gregory Makrides***. Cursul a fost urmat pînă acum de circa 500 de profesori. Principalul obiectiv al programului de formare a constat în deprinderea unor competențe digitale pentru dezvoltarea portofoliului digital personal European și crearea draftului portofoliului. La acest program au participat 15 cadre didactice din Croația, România, Belgia, Lituania, Franța și Italia. ***Colegiul Național „Calistrat Hogaș"*** a fost reprezentat de ***prof. preuniv. dr. Mihaela-Cătălina Tărcăoanu***, expert formare pentru programele ***Intel Teach – Instruire în societatea cunoașterii*** (implică predarea cu ajutorul metodei proiectului – blog, pagină wiki etc.), respectiv, ***Profesorul – creator de soft educațional***.

Cursul se dorește a fi o introducere în filosofia dezvoltării portofoliului personal digital european ca instrument de autoevaluare și de îmbunătățire în vederea promovării carierei. Cuvîntul ***portofoliu*** amintește încă celor mai mulți oameni de portofoliul unui artist: un pictor, un designer sau un actor. Artistul arată o mapă mare cu produse precum picturi, desene și fotografii. Portofoliul conține produse și arată dezvoltarea personală a carierei: ce a învățat o persoană, cum a învățat, ce ar vrea să învețe în viitor, cum are de gînd să învețe un anumit lucru. Dar portofoliul digital este de asemenea un instrument important pentru ***reflecție***. Fără partea care conține reflecția, nu ar fi decît o bază de date. Așadar, portofoliul combină mai multe scopuri și are mai multe funcții, fie e precum o carte de vizită, fie e folosit pentru evaluare, fie pentru dezvoltarea carierei.

Deși limba de desfășurare a cursului a fost engleza, softul creat poate fi folosit în 5 limbi diferite: spaniolă, germană, olandeză și greacă. Fiecare participant va primi o versiune a softului. Informații detaliate despre cursul ***EDIPED*** pot fi găsite pe www.ediped.com or www.ediped.com.cy. Organizatorii vor asigura tutorat continuu pentru completarea portofoliului digital, iar portofoliile complete vor putea fi publicate pe site-ul www.ediped.com ca exemple de bună practică. De asemenea, fiecare participant va beneficia de consiliere în vederea derulării unor proiecte Comenius care implică utilizarea portofoliului digital.

Agenda programului de formare a inclus: ceremonia de deschidere; organizarea unei sesiuni în cadrul căreia participanții și-au prezentat și promovat țara, instituția reprezentată, precum și statutul profesional; prelegeri despre conceptul de portofoliu digital, despre utilizarea softului EDIPED; workshopuri pentru dezvoltarea portofoliului digital european personal; feedback permanent; evaluarea; înmînarea certificatelor; ceremonia de închidere. Organizatorii s-au străduit să ofere și un program cultural. Astfel, sîmbătă, 2 aprilie, a fost organizată o vizită la Muzeul Acropole. În vederea certificării, la finalul cursului, participanții au avut de creat draftul portofoliului digital personal european pe care l-au prezentat frontal. Participanții au primit, de asemenea, și cîte un Certificat de Mobilitate Europass.

Activitatea de formare a fost realizată cu sprijinul financiar primit în cadrul Programului de Învățare pe Parcursul Întregii Vieți și din fonduri FSE-POSDRU prin proiectul „Schema de susținere complementară a mobilității europene a cadrelor didactice din învățămîntul preuniversitar beneficiare ale Programului de Învățare pe tot Parcursul Vieții (Lifelong Learning)". Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului și AN și Comisia Europeana nu sînt responsabile pentru modul în care conținutul informației va fi folosit.

Prof. Mihaela Cătălina TĂRCĂOANU

Revista „ASACHI"

130 de ani de la apariție

(urmare din pag. 1)

Număr, salutat pe prima pagină de scriitorii Dumitru Almaș și Ștefan Cazimir (născuți în Neamț), li s-au adăugat colaboratori de prestigiu: Eftimie, episcop al Romanului și Hușilor, scriitorii Nichita Bistriceanu, Eduard Covali, Mircea Zaharia, Doru Albu, dr. Constantin Măzăreanu. Pe parcurs, au semnat în paginile celor peste 202 numere (ultimul în decembrie 2005) intelectuali din Neamț scriitori, membri și nemembri ai USR, cadre didactice, medici, cercetători din diverse domenii, ingineri), dar și din țară (scriitori, cadre universitare, oameni de știință), revista bucurîndu-se de aprecieri. Totodată, a fost și publicația care a lansat multe nume, astăzi cunoscute în țară și peste hotare. De la nr. 72/1995 a apărut suplimentul *Didactica*, editat cu sprijinul I.Ș.J.N. (4 p.) în care au semnat inspectori și profesori cu o vastă experiență în activitatea cu elevii, iar de la nr. 113/1998, suplimentul *Asachi Junior*, pentru tineretul școlar, în paginile căruia au debutat cu poezie și proză numeroși elevi, mulți dintre aceștia devenind redactori la diferite publicații, autori cunoscuți în mediile culturale, din țară și de peste hotare. A

Anul I. No. 1. ORAȘUL PIATRA NEAMȚ 1881 APRIL 10.

„ASACHI"

REVISTA STIINTIFICA LITERARA

Comitetul de Redacțiune: Dr. D. Cantimir, I. Negre, Vict. Dogariu, L. Radu și V. C. Buțureanu *cu colaborarea membrilor Societății „Asachi".*

Nu se lasă mută acasă.

PIATRA 10 APRIL

Unul din cele mai intâi scopuri ale societății «Asachi» a fost și acela de a da la lumină, prin publicarea unei reviste științifice literare, lucrările ei.

Fie care își pune întrebarea când vede un nou jurnal: *dar acesta despre ce o să ne vorbească* și fiind un jurnal provincial își zice fără chiar să 'l citească: *nu ma aștept să fie de vre-o samă.*

Și noi când punem începutul acestei reviste, nu pretindem că facem lucruri mari; lucrăm în un cerc mic, lucrăm după puterele noastre și dorim ca și frații noștri Români din provincie să se pue la lucru.

Nu avem aspirațiuni de a da la lumină chestiuni mari științifice, nici tratate profunde de filosofie; departe de noi asemenea aspirațiuni; voim însă a servi societatea din care facem parte cu cunoștințele noastre; voim ca și în provincie să formăm un cerc, care să'și dee puțină osteneală la lucru pe calea științifică literară.

Deviza noastră este dar aceia ce a stat aproape jumătate secol espusă pe frontespiciul locuinței lui Gheorghe Asachi: «lucrul» cu această armă voim a lupta; el, și numai el consacrăm revista noastră.

Ne ar intreba cine-va: care este câmpul activității voastre? responsul nostru este al tuturor: câmpul este

4618

fost revista, de după 1989, cu cea mai lungă existență. După alți doi ani, la 1 ianuarie 2008, editată trimestrial, de aceeași S. C. „Bibliopolis" S. A., tot din inițiativa prof. Gheorghe Bunghez, apare seria a III-a, ajunsă recent la nr. 12. Colegiul de redacție: prof. Gheorghe Bunghez, inginerii Viorel Crăciun și Dan Iacob, jurnalistul Constantin Cucu, profesorii Ioan Mancaș, Constantin Tomșa și Marius Țepeș, studenta Elena-Luiza Negură, dr. Virgil Răzeșu și muzeograful Lucian Uță.

La mulți ani Colegiului Național „Calistrat Hogaș"

Anul acesta, colegiul pietrean își serbează centenarul. 100 de ani de tradiție, de istorie în educație. Cu această ocazie, unitatea de învățămînt invită elevii la cea de a doua ediție a Concursului Național de Creație "Calistrat Hogaș". Se dorește ca prin această competiție să se mențină în conștiința publică atît personalitatea cît și opera scriitorului Calistrat Hogaș. Activitățile propuse în cadrul ediției de anul acesta vor fi: „Să îl (re-)descoperim pe scriitorul Calistrat Hogaș!" și, ca un omagiu adus Pisicuței, concursul de arte vizuale - pictură, desen, fotografie (color și alb-negru) cu tema "Reprezentări ecvestre", concursul de poezie, proză, eseu cu tema "Calul - Suprapersonajul" și concursul de produse multimedia cu tema "Valențe simbolice ale animalului în literatură".

M. GHEGHICI

Dumnezeu să binecuvînteze profesorii

(urmare din pag. 1)

Care este grupul țintă căruia vă adresați pentru atragerea copiilor către acest liceu vocațional și mai ales ce ne spuneți despre inserția profesională a absolvenților dumneavoastră ?

C.O.: - Fiind vorba de un liceu vocațional, nu poate fi vorba de un anume grup țintă de copii, ci acest grup țintă se referă în primul rînd la preoții parohi și la profesorii de Religie care pot să identifice și să încurajeze pe acei elevi cu înclinări religioase și calități morale și vocale pentru a fi îndrumați să participe la examenul de admitere. Cît privește inserția profesională a absolvenților seminariști, aceasta este scăzută deoarece, în marea lor majoritate, ei continuă studiile teologice la nivel universitar și chiar postuniversitar, perioade de timp în care își aduc contribuția lor „profesională" prin implicarea în formațiile corale bisericești ale parohiilor.

- Ce credeți despre martiriul poporului român acum, în preajma celei mai mari sărbători a creștinătății Învierea Domnului?

C.O.: - Întreaga viață a omului trebuie să fie o jertfă pe altarul mîntuirii, o luptă permanentă cu păcatul și cu ispitele de tot felul care vin de la lume, de la trup și de la diavol încît, de fiecare dată, omul să-și dorească să devină biruitor, învrednicindu-se de fericirea vieții celei veșnice dăruită întregii umanități, în mod potențial, prin însăși Învierea Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos.

Armonii de primăvară

Publicul meloman din urbea noastră a fost plăcut impresionat de recitalul cameral găzduit de liceul „Victor Brauner", din Piatra Neamț, la jumătatea lunii aprilie. Inițiativa a aparținut d-lui conferențiar doctor Radu Oțel, de la Facultatea de Muzică din Piatra Neamț a Academiei de Muzică Gheorghe Dima Cluj-Napoca. Domnia sa și-a alăturat încă cinci instrumentiști valoroși de la Filarmonica Mihail Jora, din Bacău, instituție prezentă frecvent în viața muzicală a orașului nostru.

Această formație a avut în componență următorii instrumentiști: Ciprian Sicinschi- vioară solo, fost elev al Liceului de Artă Victor Brauner, din Piatra Neamț, Alexandru Timilie- vioară, Iulian Bolog- violă, Liviu Mera- violoncel, Stelian Dima Resmeriță- contrabas și Radu Oțel- pian.

Programul prezentat a cuprins creații de largă accesibilitate (trei lucrări de Astor Piazzolla; Elegie de Massnet; Concertul Primăvara din ciclul Anotimpurile de Vivaldi și trei lucrări de Michael Mclean) și s-a bucurat de o frumoasă primire din partea publicului prezent în sala Theodor Macarie a Liceului nemțean de Artă. La cererea acestuia, formația a interpretat, în aranjament cameral, Balada lui Ciprian Porumbescu.

Am fi tare bucuroși dacă acest grup instrumental ar reveni la Piatra Neamț, spre încîntarea iubitorilor noștri de muzică de cameră.

Prof. George GRIGORICĂ

NAVETIȘTII

Pe vremea partidului unic, pietrenii se sculau cu noaptea în cap. La 5,00 erau în picioare. Blocurile muncitorești „ardeau". Erau luminate ca la Crăciun. Oamenii muncii tineri, harnici și hotărîți se pregăteau de robotă. Evident, gîndindu-se la îndeplinirea cincinalului în patru ani și jumătate. Coborau tropăind în stația de autobuz. Așteptau celebra coloană de mașini ce-i transporta pe navetiști la UFS Săvinești și Combinatul de Îngrășăminte Azotoase. Coloana se forma în coasta Bisericii „Sf. Gheorghe", lîngă cîrciuma lui Mihăileanu. În stație, puhoi de oameni: ingineri, operatori chimiști, atemiști, contopiști și cadre didactice. Ce căutau dascălii printre chimiști? Mergeau la muncă. Aveau catedre la Vînători - Dumbrava Roșie, Cut, Săvinești, Roznov. Unii plecau dimineața și se întorceau seara. Mai ales cînd aveau activități: consiliu pedagogic, adunare sindicală sau dansuri. Pe atunci se făcea și muncă culturală. Seara ajungeau acasă lați. Nu vedeau decît patul. Practic, trăiau între două drumuri:dus și întors. Zi de zi. Și pe ploaie și pe zăpadă. De unde știu? Și subsemnatul „a navigat" vreo două decenii. Cîte umbrele și haine am uitat în autobuz? Multe. Naveta a fost lungă, criminală, istovitoare. Cine prindea un loc se considera norocos. La capătul liniei, cînd taxatoarele măturau autobuzele, strîngeau nasturii navetiștilor cu fărașul. Și astăzi îmi amintesc stațiile de autobuz: Regiment, Școală, Sfat, Biserică... De atunci a rămas afirmația: „Pe doamna o cunosc din vedere de la navetă. Nu știu cum o cheamă dar am îngrămădit-o o dată pe scară". Precizare: pe scara autobuzului, nu în altă parte.

Vremurile s-au schimbat. Se schimbă sub ochii noștri și noi odată cu ele. Și soarta navetiștilor e alta. Numărul lor s-a rărit substanțial. La UFS Săvinești nu mai merg 15.000 de angajați. Autobuzele IRTA au dispărut din peisaj. Locul lor e luat de mașini silențioase. Binefacerile civilizației sînt semnalate peste tot. Nici picii de la Agîrcia nu mai vin perpedes apostolorum la Școală „Elena Cuza"din Precista. Nici puștanii din Căciulești nu mai pedalează spre tîrg călărind Dealul Lungului. Toți apelează la mijloacele de transport actuale. Numai că benzina și motorina au explodat. Cine le plătește? Navetiștii. Cine ar trebui să deconteze abonamentele cadrelor didactice navetiste? Primăriile. Ce spun acestea, cu seninătate? "Nu avem bani!" Și atunci, lesne de înțeles, apar nemulțumirile. În '62, un abonament de autobuz, pe ruta Piatra-Neamț - Săvinești, dus întors costa 75 de lei. Abonamentele erau vîndute de Întreprinderile Comunale cu birourile pe Bl. Republicii. Salariul unui profesor stagiar era 950 de lei. Deci, și în anii luminoși ai... profesorii erau tot necăjiți. Nu erau „în bani". Și nu sînt nici astăzi. Poate urmașii urmașilor lor... ***(Dumitru RUSU)***

Antologia revistei Apostolul

Iisus în celulă

Az' noapte Iisus a intrat la mine-n celulă.
O, ce trist, ce înalt era Christ!
Luna-a intrat după El în celulă,
Și-L făcea mai înalt și mai trist.

Mîinile Lui păreau crini pe morminte,
Ochii adînci ca niște păduri.
Luna-L bătea cu argint pe veșminte,
Argintîndu-i pe mîini vechi spărturi.

M-am ridicat de sub pătura sură:
- Doamne, de unde vii? Din ce veac?
Iisus a dus lin un deget pe gură
Și mi-a făcut semn ca să tac...

A stat lîngă mine pe rogojină ...
- Pune-mi pe răni mîna ta.
Pe glezne-avea umbre de răni și rugină,
Parcă purtase lanțuri, cîndva...

Oftînd, Și-a întins truditele oase
Pe rogojina mea cu libărci.
Prin somn lumina, dar zăbrelele groase
Lungeau pe zăpada Lui vărgi.

Părea celula munte, părea Căpățînă,
Și mișunau păduchi și guzgani.
Simțeam cum îmi cade tîmpla pe mînă,
Și am dormit o mie de ani...

Cînd m-am trezit din grozava genună,
Miroseau paiele a trandafiri.
Eram în celulă și era lună,
Numai Iisus nu era nicăieri...

- Unde ești, Doamne? Am urlat la zăbrele.
Din lună venea fum de cătui.
M-am pipăit, și pe mîinile mele
Am găsit urmele cuielor Lui...

de Radu Gyr

EXPERIENȚĂ BERLINEZĂ

În perioada 6-12 martie a.c., am participat la workshop-ul „EUTRA - European Transitions from Dictatorship to Democracy in the late 1980s", desfășurat la Berlin. Atelierul Grundtvig a fost găzduit de organizația „Humanity in Action" și a cuprins două module distincte: în prima parte cei 13 participanți (dintre care 2 români) și-au împărtășit experiențele personale legate de momentul tranziției de la comunism spre democrație, iar în partea a doua a fost exersată simularea unei situații de tranziție, prin instrumente pașnice, de la dictatură spre democrație. Unul dintre exerciții a constat într-un joc de rol, o negociere între diverse grupuri contestare și reprezentanții unui regim totalitar dintr-o țară fictivă, „Allonia", cu scopul de a se ajunge la măsuri reformatoare. Programul foarte dens al activităților a inclus numeroase vizite de studiu și prelegeri susținute de profesori, scriitori și artiști, printre care s-a numărat și o autoare de origine română – Carmen Francesca Banciu.

Pentru mine, deosebit de interesantă a fost vizitarea Memorialului „Zidul Berlinului" din Bernauer Strasse, precum și drumeția prin Berlin de la Poarta Brandenburg pînă la Potsdamer Platz și Checkpoint Charlie (fosta intrare în sectorul american al Berlinului). Impresionează atenția pe care germanii o acordă păstrării memoriei trecutului, dar și modul în care știu să exploateze turistic obiectivele importante (numeroase informații oferite pe traseu prin GPS Wall Guide).

Într-una dintre zile, însoțiți de coordonatoarea workshop-ului, d-na Anne Stalfort, am vizitat sediul central al STASI, temuta poliție secretă de stat din Germania Democrată, astăzi muzeu. Beneficiind de un ghidaj profesionist, am parcurs „traseul terorii roșii", care cuprinde celulele deținuților, clădirea unde ofițerii realizau anchetele, camerele de tortură și de izolare totală, precum și „Submarinul" de la subsolul unei clădiri. Multe dintre informațiile oferite de ghid erau parcă desprinse din memoriile foștilor deținuți politici din sistemul concentraționar românesc. Nici nu putea fi altfel, din moment ce „securiștii" estgermani și cei români aveau aceeași școală – NKVD/KGB.

Berlinul este și un oraș al muzeelor și, din acest motiv, ultima zi am rezervat-o vizitelor. În centrul orașului, lîngă celebrul Berliner Dom, între rîul Spree și Kupfergraben, se află „insula muzeelor". Este un complex care cuprinde 5 instituții – Altes Museum, Neues Museum, Pergamonmuseum, Bodemuseum și Alte Nationalgalerie, în care vizitatorul poate „parcurge" istoria umanității, în special Antichitatea și Evul Mediu. Totul este impozant și impresionant. Cu siguranță este o „insulă" pe care trebuie să o revezi. Iar pentru deconectare recomand o plimbare pe celebrul bulevard Unter der Linden, între Parizer Platz și Universitatea Humboldt. Pentru a-l parafraza pe John F. Kennedy, am fost berlinez pentru...o săptămînă.

prof. dr. Mihai LOSTUN

Podul Alexandru III

LACRIMĂ LIMBII ROMÂNE

● **Răspuns la chestionarul revistei „Apostolul", din februarie 2011**

Prin definiție, un manual este „ o carte care cuprinde noțiunile de bază ale unei științe, ale unei arte sau ale unei îndeletniciri".

Un manual școlar este cu mult mai mult. Făcînd referire la cele destinate studiului limbii și literaturii române în clasele V- VIII, pornind de la practică - îndelungată, ca profesor filolog - în acest nivel de învățămînt, îmi îngăduiesc să formulez următoarele opinii:

1. Actualele în uz, fie acestea și alternative , întrunesc doar parțial exigente de ordin științific, informativ și axiologic. Informația lingvistică și literară este incompletă, nesistematică și insuficient explicată. La clasa a VIII a, de pildă a sporit numărul textelor literare cu conținut erotic, în detrimentul altora tot cu valoare artistică certă, dar cu o problematică morală cu mult mai diversificată (eroism, onoare, inechitate socială, dezamăgiri ale existenței etc.)

Numeroasele deficiențe la care facem referință pot să fie remediate, dacă manualele vor fi concepute ca niște „ cărți pentru viață", orientative pentru profesori (dacă aceștia sînt cu adevărat specialiști- pedagogi autentici) și ca instrumente de lucru de bază pentru elevi. Un manual școlar în care elevilor nu li se oferă repere coerente și cuprinzătoare de interpretare a fiecărui text literar inclus spre studiu nu-și justifică existența.

Îmi permit să mai afirm că, deocamdată, aceste manuale au devenit surse de împovărare fizică (sînt voluminoase) și intelectuală (sînt nesistematice, incorecte și incomplete) pentru elevi, iar numeroși profesori-filologi le folosesc ca instrumente de lucru de bază pentru ei.

Altfel spus, benefică ar fi o bună selecție și organizare a informațiilor, însoțite de aplicații (exerciții și teme) subordonate asimilării rapide a acestora.

2. Spuneam deja că programara școlară, nu manualul, reprezintă instrumentul de lucru de bază al profesorului. Actualele programe destinate studiului limbii române în gimnaziu exagerează cu numărul mare de texte cu conținut erotic, anevoios de studiat și de receptat de elevii acestui nivel de învățămînt.

Elemente de literatura universală ar trebui să înceapă din clasa a IX- a, la toate profilurile, fără exagerări de conținuturi.

Binevenite ar fi lecțiile de practică aplicată realităților lingvistice cotidiene (fonetică, lexicologie, morfosintaxă, stilistică, ortografie și punctuație), păstrate în toate clasele liceale, mai ales că, de pildă, bacalaureatul rămîne, măcar teoretic, o probă dificilă, complexă.

Numărul de ore de limba și literatura română este, în condiții de normalitate, pentru a atinge, în atîția ani de muncă, finalitățile studiului limbii și literaturii române.

3. Cea mai mare performanțe a carierei mele de profesor-filolog? Greu de spus. Poate dragostea pe care le-am insuflat-o școlarilor mei pentru limba română și pentru literatura națională și dorința și acțiunea perpetuă de a-i determinarea s-o apere de stricăciuni, vulgaritate și grosolănie.

În rest, „performanțe" obișnuite: reviste școlare, publicarea unor cărți cuprinzînd texte populare din ținutul Neamțului, a unor manuale școlare auxiliare și a unui număr însemnat de articole destinate culturii limbii române. Și nu puțini foști elevi care au devenit poeti, prozatori și scenariști autentici. Ei și-au depășit, astăzi, cu mult profesorul. Și acestuia nu-i rămîne decît să se bucure de urcușul lor în viață.

4. Provin dintr-o familie țărănească numeroasă, în casa căreia se afla o singură carte: Biblia. Ambii părinți au urcat la stele înainte ca eu să fi împlinit 10 ani. Bruma de învățătură pe care am dobîndit-o în aproape cei 70 de ani pe care îi am, o datorez în totalitate dascălilor mei iluștri, patriei mele, acestui neam miraculos.

Și n-am avut stare pînă ce, prin osteneala mea pedagogică și prin neînsemnatele cărți și articole publicate n-am putut să dăruiesc neamului meu măcar crîmpeie din bunurile spirituale uriașe pe care le-am primit de la el cu prea multă generozitate.

5. Într-o ordine aleatorie, între cărțile necesare vieții unui absolvent de liceu, ar trebui să se numere și: Biblia, Iliada, Antigona, Divina Comedie, Hamlet, Faust și scrierile lui Mihai Eminescu, Lucian Blaga, Marin Preda, Mihai Sorescu.

Prof. Gh. ȚIGĂU

CHESTIONAR

1. Care credeți că sunt principalele deficiențe ale manualelor după care predați? Pot fi ele remediate? În ce direcție ar trebui puse accentele: informație, comentariu artistic, sistem axiologic, altele?

2. Comentați programa școlară. În ce clasă ar trebui să înceapă studiul literaturii universale? Pînă în ce clasă ați propune să se facă gramatică? La clasele la care predați acum este (in)suficient numărul de ore de limba română?

3. Sunteți profesor de limbă română. Care credeți că e cea mai importantă performanță a carierei dvs?

4. Ce inițiativă ați avut, la catedră sau dincolo de ea, pentru apărarea limbii române de barbaria prezentului?

5. Este un truism faptul că astăzi se citește tot mai puțin. Enumerați (din programa școlară sau din afara ei) zece cărți pe care ar fi trebuit să le citească un absolvent pînă în preajma bacalaureatului.

Sezonul olimpiadelor

Într-adevăr, este un sezon al olimpiadelor, dar și al numeroaselor concursuri școlare. Sîmbătă, 9 aprilie la Iași, la Universitatea "Al. I. Cuza", a avut loc a 3-a ediție a concursului interjudețean "Magda Petrovanu". Din Neamț au participat 31 de unități de învățămînt cu 275 de elevi. 65% dintre nemțeni au fost din rural. Județul nostru s-a evidențiat din nou, obținînd cele mai multe premii. Încununarea rezultatelor a reușit-o Mara Ioana Ieșeanu de la Roman, care va reprezenta județul și la Olimpiada intenațională Pluridisciplinară Yakuția 2011. S-au evidențial Colegiul "Roman Vodă", "Rareș"-ul, CNI, școala „Elena Cuza", Liceul din Săbăoani. A curs cu premii pentru nemțeni. Spre exemplu, au fost 20 de premii I, 28 de premii II și 41 de mențiuni, ca să nu mai spunem de un premiu de excelență.

M. GHEGHICI

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str. Petru Rareș nr. 24, tel/fax: 22.53.32, Piatra Neamț

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).
FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ - director general; Florin FLORESCU - *director fondator*
Iosif COVASAN - *director economic*, Gheorghe AMAICEI, Gabriela GRIGORE.
CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - *redactor șef*, Constantin TOMȘA, Ștefan CORNEANU - *redactor șef adjunct*,
Dumitrița VASILCA, Mihai FLOROAIA, A. OPRIȘ (apostolul_musatin@yahoo.com) - *subredacția Roman*,
Carmen DASCĂLU *(secretar)*, *Dorian RADU - tehnoredactare, foto.*

Prețul: 1 LEU